

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 16. juni 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 5

Interinstitutionel sag:
2025/0162 (NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	13. juni 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 309 annex
Vedr.:	BILAG til forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 309 - Annex 5.

Bilag: COM(2025) 309 annex

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 5

BILAG

til

forslag til Rådets afgørelse

om indgåelse af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund

ÆNDRINGSPROTOKOL
TIL AFTALEN
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DET SCHWEIZISKE FORBUND
OM HANDEL MED LANDBRUGSPRODUKTER

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "Unionen",

og

DET SCHWEIZISKE FORBUND, i det følgende benævnt "Schweiz",

i det følgende benævnt "parterne",

SOM MINDER OM formålet med aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske om handel med landbrugsprodukter, udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999, (i det følgende benævnt "aftalen") om at styrke frihandelen mellem parterne gennem en forbedret gensidig adgang til deres markeder for landbrugsprodukter,

SOM MINDER OM parternes suverænitet over deres landbrugspolitikker,

SOM ANERKENDER behovet for at ændre aftalen efter oprettelsen af et fælles fødevarer sikkerhedsområde i henhold til protokollen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde, udfærdiget i [...], den [...], (i det følgende benævnt "protokollen om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde"), som dækker forskellige områder, der hidtil har været omfattet af aftalen,

SOM ANERKENDER behovet for at tilpasse aftalens institutionelle bestemmelser med henblik på at øge aftalens effektivitet og virkning og sikre overensstemmelse med det fælles fødevarer sikkerhedsområde,

SOM BEKRÆFTER, at aftalen bør være baseret på lighed, gensidighed og overordnet balance mellem parternes fordele, rettigheder og forpligtelser inden for de områder, der er omfattet af aftalen,

SOM MINDER OM den iboende sammenhæng mellem aftalen og de seks andre aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og Schweiz, der blev udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999,

SOM BEKRÆFTER den iboende sammenhæng mellem aftalen og det fælles fødevaresikkerhedsområde, der er oprettet ved protokollen om oprettelse af et fælles fødevaresikkerhedsområde, som den udgør et sammenhængende hele med,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

ARTIKEL 1

Ændringer af aftalen og bilagene hertil

I aftalen foretages følgende ændringer:

- 1) Henvisninger i aftalen til "Det Europæiske Fællesskab" eller "Fællesskabet" gælder som henvisninger til Den Europæiske Union
- 2) Artikel 5 affattes således:

"ARTIKEL 5

Eliminering af tekniske handelshindringer for landbrugsprodukter

Med henblik på at fremme handel med landbrugsprodukter fjerner eller begrænser parterne tekniske hindringer i overensstemmelse med følgende bilag til aftalen:

- bilag 7 om handel med vinprodukter
- bilag 8 om gensidig anerkendelse og beskyttelse af betegnelser for spiritus og aromatiserede vinbaserede drikkevarer
- bilag 9 om økologisk producerede landbrugsprodukter og levnedsmidler
- bilag 10 om anerkendelse af kontrol af overensstemmelse med handelsnormerne for friske frugter og grøntsager

- bilag 12 om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer."

3) Artikel 6 affattes således:

"ARTIKEL 6

Blandet landbrugskomiteé

1. Der nedsættes en blandet landbrugskomiteé.

Den Blandede Landbrugskomiteé består af repræsentanter for parterne.

2. Formandskabet for Den Blandede Landbrugskomiteé varetages i fællesskab af en repræsentant for Unionen og en repræsentant for Schweiz.

3. Den Blandede Landbrugskomiteé:

- a) sikrer, at aftalen fungerer korrekt og forvaltes og anvendes effektivt
- b) stiller et forum til rådighed for samråd og løbende udveksling af oplysninger mellem parterne, navnlig med henblik på at finde løsninger på eventuelle vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen af aftalen i overensstemmelse med artikel 7a

- c) fremsætter henstillinger til parterne i spørgsmål vedrørende aftalen
- d) vedtager afgørelser i henhold til aftalen og
- e) udøver enhver anden kompetence, som den har fået i medfør af aftalen.

4. Den Blandede Landbrugskomite handler ved konsensus.

Dens afgørelser er bindende for partnerne, som træffer alle foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre dem.

5. Den Blandede Landbrugskomite mødes mindst én gang om året, skiftevis i Bruxelles og Bern, medmindre formændene træffer anden afgørelse. Den træder desuden sammen på anmodning fra en af parterne. Formændene kan aftale, at et møde i Den Blandede Landbrugskomite afholdes via video- eller telekonference.

Den Blandede Landbrugskomite kan beslutte at træffe afgørelse ved skriftlig procedure.

6. Den Blandede Landbrugskomite vedtager sin forretningsorden på sit første møde.

7. Den Blandede Landbrugskomite kan oprette arbejds- eller ekspertgrupper, som kan bistå den med at udføre dens opgaver."

4) Artikel 7 affattes således:

"ARTIKEL 7

Princippet om eksklusivitet

Parterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale afgjort ved andre metoder end dem, der er fastsat i denne aftale."

5) Følgende artikler indsættes:

"ARTIKEL 7a

Procedure i tilfælde af vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen

1. I tilfælde af vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale fører parterne samråd med hinanden i Den Blandede Landbrugskomité med henblik på at finde en løsning, der er acceptabel for begge parter. Med henblik herpå forelægges alle nyttige oplysninger for Den Blandede Landbrugskomité, således at den kan foretage en detaljeret undersøgelse af situationen. Den Blandede Landbrugskomité undersøger alle muligheder, der g r det muligt at opretholde aftalens korrekte funktion.

2. Hvis Den Blandede Landbrugskomité ikke er i stand til at finde en løsning på det i stk. 1 omhandlede problem senest tre måneder efter den dato, hvor vanskeligheden blev forelagt den, kan hver af parterne anmode om, at en voldgiftsret bilægger tvisten i overensstemmelse med reglerne i protokollen til aftalen om voldgiftsretten.

3. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger for i god tro at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse.

Den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt denne aftale, underretter gennem Den Blandede Landbrugskomité den anden part om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse.

4. Den procedure, der er nævnt i denne artikels stk. 2, berører ikke de indrømmelser, der er givet og fastsat i bilag 1-3 til denne aftale og forvaltningen heraf.

ARTIKEL 7b

Kompensationsforanstaltninger

1. Hvis den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt denne aftale, ikke inden for en rimelig frist, der er fastsat i overensstemmelse med artikel IV.2, stk. 6, i protokollen til denne aftale om voldgiftsretten, underretter den anden part om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse, eller hvis den anden part finder, at de meddelte foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med voldgiftsrettens afgørelse, kan denne anden part vedtage forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger inden for rammerne af denne aftale eller af protokollen om oprettelse af et fælles fødevaresikkerhedsområde (i det følgende benævnt "kompensationsforanstaltninger") for at afhjælpe en potentiel ubalance. Den meddeler den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt aftalen, om kompensationsforanstaltningerne, som skal specificeres i meddelelsen. Disse kompensationsforanstaltninger får virkning tre måneder efter datoen for denne meddelelse.

2. Hvis Den Blandede Landbrugskomité ikke inden for en måned fra datoen for meddelelsen om de påtænkte kompensationsforanstaltninger har truffet afgørelse om at suspendere, ændre eller annullere disse kompensationsforanstaltninger, kan hver af parterne indbringe spørgsmålet om kompensationsforanstaltningernes forholdsmæssighed til voldgift i overensstemmelse med protokollen til aftalen om voldgiftsretten.

3. Voldgiftsretten træffer afgørelse inden for de frister, der er fastsat i artikel III.8, stk. 3, i protokollen til denne aftale om voldgiftsretten.

4. Kompensationsforanstaltninger har ikke tilbagevirkende kraft. Navnlig skal enkeltpersoners og erhvervsdrivendes rettigheder og forpligtelser, som de har erhvervet før kompensationsforanstaltningernes ikrafttræden, bevares."

6) I artikel 9 affattes overskriften således:

"Tavshedspligt"

7) Følgende artikel indsættes:

"ARTIKEL 9a

Klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger

1. Intet i denne aftale kan fortolkes således, at en part skal gøre klassificerede oplysninger tilgængelige.

2. Klassificerede oplysninger eller klassificeret materiale, der stilles til rådighed af eller udveksles mellem parterne i henhold til denne aftale, skal håndteres og beskyttes i overensstemmelse med aftalen mellem Det Schweiziske Forbund og Den Europæiske Union om sikkerhedsprocedurer for udveksling af klassificerede oplysninger, udfærdiget i Bruxelles den 28. april 2008, under overholdelsen af eventuelle sikkerhedsordninger til gennemførelse heraf.

3. Den Blandede Landbrugskomité vedtager ved en afgørelse håndteringsinstrukser for at sikre beskyttelsen af følsomme ikkeklassificerede oplysninger, der udveksles mellem parterne."

8) I artikel 11, artikel 12, stk. 2, og artikel 13, stk. 2, erstattes ordet "Komitéen" med ordene "Den Blandede Landbrugskomité"

9) Artikel 15 affattes således:

"ARTIKEL 15

Bilag, tillæg og protokoller

Bilagene til denne aftale, herunder tillæggene hertil, og protokollen om voldgiftsretten til denne aftale udgør en integrerende part heraf."

- 10) Artikel 16 affattes således:

"ARTIKEL 16

Territorialt anvendelsesområde

Denne aftale gælder på den ene side for det område, hvor traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastlagt i disse traktater, og på den anden side for Schweiz' område".

- 11) I artikel 17 tilføjes følgende stykker:

- "5. Hvis denne aftale opsiges i overensstemmelse med stk. 3, ophører protokollen om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde med at finde anvendelse på den dato, der er omhandlet i stk. 4.
6. Hvis aftalen ophører med at finde anvendelse, skal de rettigheder og forpligtelser, som enkeltpersoner og erhvervsdrivende allerede har erhvervet i henhold til aftalen, opretholdes. Parterne afgør ved fælles aftale, hvilke foranstaltninger der skal træffes med hensyn til rettigheder, der er ved at blive erhvervet."

- 12) Bilag 4, 5, 6 og 11 ophæves på ikrafttrædelsesdatoen for protokollen om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde
- 13) Teksten i bilaget til denne protokol tilføjes som en protokol til aftalen."

ARTIKEL 2

Midlertidig anvendelse af bilag 4, 5, 6 og 11 til aftalen

Bilag 4, 5, 6 og 11 har virkning i den overgangsperiode, der er fastsat ved artikel 32 i protokollen om oprettelse af et fælles fødevaresikkerhedsområde, og som i henhold til nævnte artikel begynder på datoen for nævnte protokols ikrafttræden og slutter senest 24 måneder efter dens ikrafttræden.

I forbindelse med aftalen fastsættes datoen for overgangsperiodens ophør ved en afgørelse truffet af Den Blandede Landbrugskomité, der er nedsat ved aftalens artikel 6, efter underretning fra Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed, der er nedsat ved artikel 11 i protokollen om oprettelse af et fælles fødevaresikkerhedsområde.

ARTIKEL 3

Ikrafttræden

1. Denne protokol ratificeres eller godkendes af parterne i overensstemmelse med deres egne procedurer. Parterne giver hinanden meddelelse om fuldførelsen af de interne procedurer, der er nødvendige for denne protokols ikrafttræden.

2. Denne protokol træder i kraft den første dag i den anden måned efter den sidste meddelelse vedrørende følgende retsakter:

- a) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- b) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- c) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- d) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- e) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- f) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej

- g) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- h) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- i) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- j) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- k) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union
- l) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer
- m) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet.

Udfærdiget i [...] den [...] i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, der er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol.

(Underskriftsrubrik, til virkning af, på alle 24 EU-sprog: "For Den Europæiske Union" og "For Det Schweiziske Forbund")

PROTOKOL
TIL AFTALEN
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DET SCHWEIZISKE FORBUND
OM HANDEL MED LANDBRUGSPRODUKTER
OM VOLDGIFTSRETEN

KAPITEL I

INDLEDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL I.1

Anvendelsesområde

Hvis en af parterne (i det følgende benævnt "parterne") indbringer en tvist for voldgiftsretten i overensstemmelse med aftalens artikel 7a, stk. 2, eller artikel 7b, stk. 2, finder reglerne i denne protokol anvendelse.

ARTIKEL I.2

Justitskontor og sekretariatsbistand

Den Faste Voldgiftsrets internationale kontor i Haag (i det følgende benævnt "voldgiftsrettens internationale kontor") varetager funktionen som justitskontor samt de nødvendige sekretariatsopgaver.

ARTIKEL I.3

Meddelelser og beregning af frister

1. Meddelelser og forslag kan sendes ved hjælp af ethvert kommunikationsmiddel, der certificerer eller gør det muligt at certificere deres fremsendelse.
2. Sådanne meddelelser kan kun sendes elektronisk, hvis en part har udpeget eller godkendt en adresse specifikt til dette formål.
3. Sådanne meddelelser, der forkyndes for parterne, sendes for Schweiz' vedkommende til Europaafdelingen under det føderale udenrigsministerium og for Unionens vedkommende til Kommissionens Juridiske Tjeneste.

4. Enhver frist, der fastsættes i denne protokol, løber fra dagen efter, at en begivenhed indtræffer, eller en handling finder sted. Hvis sidste dag for indgivelse af et dokument ikke er en arbejdsdag i EU's institutioner eller for Schweiz' regering, udløber fristen for indgivelse af dokumentet den første efterfølgende arbejdsdag. Dage, der ligger inden for fristen og som ikke er arbejdsdage, tælles med.

ARTIKEL I.4

Meddelelse om voldgift

1. Den part, der tager initiativ til at anvende voldgift (i det følgende benævnt "klageren"), sender en meddelelse om voldgift til den anden part (i det følgende benævnt "den indklagede") og til voldgiftsrettens internationale kontor.
2. Voldgiftssagen anses for at begynde dagen efter den dato, hvor den indklagede modtager meddelelsen om voldgift.
3. Meddelelsen om voldgift skal indeholde følgende oplysninger:
  - a) kravet om, at tvisten henvises til voldgift
  - b) parternes navne og kontaktoplysninger
  - c) navn og adresse på klagerens repræsentant(er)

- d) retsgrundlaget for sagen (aftalens artikel 7a, stk. 2, eller artikel 7b, stk. 2) og:
- i) i de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7a, stk. 2, det spørgsmål, der ligger til grund for tvisten, som officielt opført på Den Blandede Landbrugskomités dagsorden i overensstemmelse med aftalens artikel 7a, stk. 1, og
  - ii) i de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7b, stk. 2, voldgiftsrettens afgørelse, eventuelle gennemførte foranstaltninger som omhandlet i aftalens artikel 7a, stk. 3, og de omtvistede kompensationsforanstaltninger
- e) angivelse af den eller de regler, der er årsag til tvisten, eller som hænger sammen med den
- f) en kort beskrivelse af tvisten og
- g) udpegelse af en voldgiftsmand eller, hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpegelse af to voldgiftsmænd.
4. Eventuelle påstande om, at meddelelsen om voldgift er utilstrækkelig, er ikke til hinder for etableringen af voldgiftsretten. Tvisten afgøres endeligt af voldgiftsretten.

ARTIKEL I.5

Svar på meddelelsen om voldgift

1. Senest 60 dage efter modtagelsen af meddelelsen om voldgift sender den indklagede et svar herpå til klageren og voldgiftsrettens internationale kontor, som skal indeholde følgende oplysninger:
  - a) parternes navne og kontaktoplysninger
  - b) navn og adresse på den indklagedes repræsentant(er)
  - c) svar på de oplysninger i meddelelsen om voldgift, der er omhandlet i artikel I.4, stk. 3, litra d)-f), og
  - d) udpegelse af en voldgiftsmand eller, hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpegelse af to voldgiftsmænd.
2. Den indklagedes manglende, ufuldstændige eller forsinkede svar på meddelelsen om voldgift er ikke til hinder for etableringen af en voldgiftsret. Tvisten afgøres endeligt af voldgiftsretten.
3. Hvis den indklagede i sit svar på meddelelsen om voldgift anmoder om, at voldgiftsretten skal bestå af fem voldgiftsmænd, udpeger klageren en yderligere voldgiftsmand senest 30 dage efter modtagelsen af svaret på meddelelsen om voldgift.

ARTIKEL I.6

Repræsentation og bistand

1. Parterne repræsenteres ved voldgiftsretten af en eller flere repræsentanter. Repræsentanterne kan bistås af rådgivere eller advokater.
2. Enhver udskiftning af repræsentanter eller ændringer af deres adresser meddeles den anden part, voldgiftsrettens internationale kontor og voldgiftsretten. Voldgiftsretten kan til enhver tid på eget initiativ eller efter anmodning fra en part anmode om dokumentation for de beføjelser, der er tillagt parternes repræsentanter.

KAPITEL II

VOLDGIFTSRETTENS SAMMENSÆTNING

ARTIKEL II.1

Antallet af voldgiftsmænd

Voldgiftsretten består af tre voldgiftsmænd. Hvis klageren i sin meddelelse om voldgift eller den indklagede i sit svar på meddelelsen om voldgift anmoder herom, skal voldgiftsretten bestå af fem voldgiftsmænd.

ARTIKEL II.2

Udpegelse af voldgiftsmænd

1. Hvis der skal udpeges tre voldgiftsmænd, udpeger hver af parterne en af dem. De to voldgiftsmænd, der udpeges af parterne, udvælger den tredje voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten.
2. Hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpeger hver af parterne to af dem. De fire voldgiftsmænd, der udpeges af parterne, udvælger den femte voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten.
3. Hvis voldgiftsmændene ikke senest 30 dage efter, at den sidste voldgiftsmand er blevet udpeget af parterne, er nået til enighed om valget af formand for voldgiftsretten, udpeges formanden af generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret.
4. For at lette udvælgelsen af voldgiftsmænd til voldgiftsretten udarbejdes der en vejledende liste over personer med de i stk. 6 omhandlede kvalifikationer, som ajourføres og skal være fælles for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed, udfærdiget i [...] den [...] (i det følgende benævnt "sundhedsaftalen"), aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999, (i det følgende benævnt "aftalen om handel med landbrugsprodukter") og aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union, udfærdiget i [...] den [...] (i det følgende benævnt "aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag"). Med henblik på aftalen vedtager Den Blandede Landbrugskomité denne liste ved en afgørelse og holder den ajour.

5. Hvis en part ikke udpeger en voldgiftsmand, udpeger generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret en fra den i stk. 4 omhandlede liste. Hvis der ikke findes en sådan liste, udpeger generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret voldgiftsmanden ved lodtrækning blandt de personer, som den ene eller begge parter formelt har foreslået med henblik på stk. 4.

6. De personer, som voldgiftsretten er sammensat af, skal, hvad enten de har tilknytning til parterne eller ej, være højt kvalificerede, garanteret uafhængige og fri for interessekonflikter samt have en bred vifte af erfaring. De skal navnlig have dokumenteret ekspertise inden for jura og de områder, der er omfattet af denne aftale, de må ikke modtage instruktioner fra nogen af parterne og de skal handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering i spørgsmål vedrørende tvisten. Formanden for voldgiftsretten skal også have erfaring med tvistbilæggelsesprocedurer.

ARTIKEL II.3

Voldgiftsmændenes erklæringer

1. Når en person er i betragtning til udpegelse som voldgiftsmand, skal denne person oplyse om alle forhold, der kan give anledning til berettiget tvivl om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed. Fra udpegelsen og under hele voldgiftsproceduren underretter en voldgiftsmand straks parterne og de øvrige voldgiftsmænd om sådanne forhold, hvis vedkommende ikke allerede har gjort det.

2. En voldgiftsmand kan afsættes, hvis der er forhold, der kan give anledning til berettiget tvivl om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed.

3. En part kan kun anmode om afsættelse af en af denne part udpeget voldgiftsmand, af en grund, som den pågældende part først har fået kendskab til efter udpegelsen.
4. Hvis en voldgiftsmand undlader at handle, eller hvis det retligt eller faktisk er umuligt for en voldgiftsmand at varetage sin opgave, finder proceduren for afsættelse af voldgiftsmænd i artikel II.4 anvendelse.

ARTIKEL II.4

Afsættelse af voldgiftsmænd

1. Hvis en part ønsker at afsætte en voldgiftsmand, indgiver parten en anmodning om afsættelse senest 30 dage efter den dato, hvor vedkommende har fået meddelelse om udpegelsen af den pågældende voldgiftsmand, eller senest 30 dage efter den dato, hvor vedkommende har fået kendskab til de forhold, der er omhandlet i artikel II.3.
2. Anmodningen om afsættelse sendes til den anden part, den voldgiftsmand, der skal afsættes, de øvrige voldgiftsmænd og voldgiftsrettens internationale kontor. Anmodningen om afsættelse skal begrundes.
3. Når der er fremsat en anmodning om afsættelse, kan den anden part acceptere anmodningen om afsættelse. Den pågældende voldgiftsmand kan også træde tilbage. Hverken en accept af anmodningen eller voldgiftsmandens tilbagetrædelse indebærer, at begrundelsen for anmodningen om afsættelse anerkendes.
4. Hvis den anden part ikke accepterer anmodningen om afsættelse inden for en frist på 15 dage regnet fra datoen for meddelelsen af anmodningen om afsættelse, eller hvis den pågældende voldgiftsmand ikke træder tilbage, kan den part, der anmoder om afsættelsen, anmode generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret om at træffe en afgørelse om afsættelse.

5. Medmindre parterne aftaler andet, skal den i stk. 4 omhandlede afgørelse begrundes.

ARTIKEL II.5

Udskiftning af en voldgiftsmand

1. Hvis det er nødvendigt at udskifte en voldgiftsmand under voldgiftssagen, udpeges eller udvælges en afløser efter den procedure i artikel II.2, der fandt anvendelse på udpegelsen eller udvælgelsen af den voldgiftsmand, der skal udskiftes, jf. dog denne artikels stk. 2. Denne procedure finder anvendelse, selv om en af parterne ikke har udøvet retten til at udpege eller deltage i udpegelsen af den voldgiftsmand, der skal udskiftes.
2. I tilfælde af udskiftning af en voldgiftsmand genoptages proceduren på det tidspunkt, hvor den udskiftede voldgiftsmand ophørte med at varetage sine opgaver, medmindre voldgiftsretten træffer anden afgørelse.

ARTIKEL II.6

Fritagelse for ansvar

Medmindre der er tale om forsætlige forseelser eller grov uagtsomhed, giver parterne i videst muligt omfang og i overensstemmelse med gældende lovgivning afkald på ethvert krav over for voldgiftsmændene for eventuelle handlinger eller undladelser i forbindelse med voldgiften.

KAPITEL III

VOLDGIFTSSAGER

ARTIKEL III.1

Almindelige bestemmelser

1. Datoen for etableringen af voldgiftsretten er den dato, på hvilken den sidste voldgiftsmand har accepteret sin udnævnelse.
2. Voldgiftsretten sikrer, at parterne behandles lige, og at hver part på et hensigtsmæssigt tidspunkt i sagen har tilstrækkelig mulighed for at gøre sine rettigheder gældende og fremlægge sin sag. Voldgiftsretten fører sagen på en sådan måde, at forsinkelser og unødvendige udgifter undgås, og at tvisten mellem parterne bilægges.
3. Efter at voldgiftsretten har hørt parterne afholdes der et møde, medmindre voldgiftsretten træffer anden afgørelse.
4. Når en part sender en meddelelse til voldgiftsretten, gør vedkommende dette gennem voldgiftsrettens internationale kontor med samtidig kopi til den anden part. Voldgiftsrettens internationale kontor sender en kopi af denne meddelelse til hver voldgiftsmand.

ARTIKEL III.2

Voldgiftssted

Voldgiften finder sted i Haag. Voldgiftsretten kan, under ekstraordinære omstændigheder, mødes på ethvert andet sted, som den finder hensigtsmæssigt, med henblik på drøftelser.

ARTIKEL III.3

Sprog

1. Processprogene er fransk og engelsk.
2. Voldgiftsretten kan bestemme, at alle dokumenter, der er vedlagt klageskriftet eller svarskriftet, og alle yderligere dokumenter, der i løbet af sagen fremlægges på originalsproget, skal være ledsaget af en oversættelse til et af processprogene.

ARTIKEL III.4

Klageskrift

1. Klageren sender skriftligt sit klageskrift til den indklagede og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor inden for den frist, der er fastsat af voldgiftsretten. Klageren kan vælge at betragte sin meddelelse om voldgift, jf. artikel I.4, som sit klageskrift, forudsat at det også opfylder betingelserne i nærværende artikels stk. 2 og 3.

2. Klageskriftet skal indeholde følgende oplysninger:
  - a) oplysningerne i artikel I.4, stk. 3, litra b)-f)
  - b) en redegørelse for sagens kendsgerninger til støtte for påstanden og
  - c) de retlige argumenter, der er fremført til støtte for påstanden.
3. Klageskriftet skal så vidt muligt ledsages af alle de dokumenter og andre beviser, som klageren nævner, eller bør henvise til dem.

ARTIKEL III.5

Svarskrift

1. Den indklagede sender skriftligt sit svarskrift til klageren og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor inden for den frist, der er fastsat af voldgiftsretten. Den indklagede kan vælge at betragte sit svar på meddelelsen om voldgift, jf. artikel I.5, som sit svarskrift, forudsat at det også opfylder betingelserne i nærværende artikels stk. 2.
2. I svarskriftet skal der svares på de punkter i klageskriftet, der er angivet i denne protokols artikel III.4, stk. 2, litra a)-c). Svarskriftet skal så vidt muligt ledsages af alle de dokumenter og andre beviser, som den indklagede nævner, eller bør henvise til dem.

3. I svarskriftet eller på et senere tidspunkt i voldgiftssagen, hvis voldgiftsretten fastslår, at omstændighederne begrundet en forsinkelse, kan den indklagede fremsætte et modkrav, forudsat at voldgiftsretten har den fornødne kompetence til at behandle dette.
4. Artikel III.4, stk. 2 og 3, finder anvendelse på modkrav.

ARTIKEL III.6

Voldgiftsrettens kompetence

1. Voldgiftsretten træffer afgørelse om, hvorvidt den har kompetence på grundlag af aftalens artikel 7a, stk. 2, eller artikel 7b, stk. 2.
2. I de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7a, stk. 2, har voldgiftsretten bemyndigelse til at behandle det spørgsmål, der ligger til grund for tvisten, som officielt opført på Den Blandede Landbrugskomités dagsorden i overensstemmelse med aftalens artikel 7a, stk. 1
3. I de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7b, stk. 2, har den voldgiftsret, der behandlede hovedsagen, bemyndigelse til at undersøge forholdsmæssigheden af de omtvistede kompensationsforanstaltninger, herunder når disse foranstaltninger helt eller delvis er truffet i protokollen om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde.

4. En formalitetsindsigelse om voldgiftsrettens manglende kompetence skal fremsættes senest i svarskriftet eller, hvis der er tale om et modkrav, i svaret. Selv om en part har udpeget en voldgiftsmand eller har deltaget i udpegelsen, fratages denne part ikke retten til at fremsætte en sådan formalitetsindsigelse. Formalitetsindsigelsen om, at tvisten går ud over voldgiftsrettens beføjelser, skal fremsættes, så snart det spørgsmål, der påstås at overskride dens beføjelser, rejses under voldgiftssagen. Voldgiftsretten kan under alle omstændigheder tage en formalitetsindsigelse til følge, selv om den fremsættes efter udløbet af den fastsatte frist, hvis voldgiftsretten mener, at forsinkelsen var begrundet.

5. Voldgiftsretten kan træffe afgørelse om den formalitetsindsigelse, der er omhandlet i stk. 4, enten ved at behandle den som et præjudicielt spørgsmål, eller i afgørelsen om sagens realitet.

ARTIKEL III.7

Andre skriftlige indlæg

Efter at have hørt parterne afgør voldgiftsretten, hvilke andre skriftlige indlæg ud over klageskriftet og svarskriftet parterne skal eller kan indgive, og fristerne for deres indgivelse.

ARTIKEL III.8

Frister

1. De frister, som voldgiftsretten fastsætter for fremsendelse af de skriftlige indlæg, herunder klageskriftet og svarskriftet, må ikke overstige 90 dage, medmindre parterne aftaler andet.
2. Voldgiftsretten træffer sin endelige afgørelse senest 12 måneder efter datoen for dens etablering. Under ekstraordinære omstændigheder med særlige vanskeligheder kan voldgiftsretten forlænge denne periode med op til yderligere tre måneder.
3. De i stk. 1 og 2 fastsatte frister halveres, forudsat at:
  - a) klageren eller den indklagede anmoder herom og voldgiftsretten, efter at have hørt den anden part inden for 30 dage efter at have modtaget anmodningen, finder, at sagen haster eller
  - b) parterne er enige herom.
4. I de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7b, stk. 2, træffer voldgiftsretten sin endelige afgørelse senest seks måneder efter datoen for meddelelsen om kompensationsforanstaltningerne i overensstemmelse med aftalens artikel 7b, stk. 1.

ARTIKEL III.9

Midlertidige foranstaltninger

1. I de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7b, stk. 2, kan enhver af parterne på et hvilket som helst tidspunkt under voldgiftsproceduren anmode om midlertidige foranstaltninger i form af suspension af kompensationsforanstaltningerne.
2. Den i stk. 1 omhandlede anmodning skal angive sagens genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den midlertidige foranstaltning, anmodningen vedrører, umiddelbart forekommer begrundet. Anmodningen skal indeholde alle tilgængelige beviser eller angivelser af beviser, der påberåbes, og som har til formål at begrunde indrømmelsen af de midlertidige foranstaltninger.
3. Den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, fremsender sin anmodning skriftligt til den anden part og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor. Voldgiftsretten fastsætter en kort frist, inden for hvilken den anden part kan fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger.
4. Voldgiftsretten træffer senest en måned efter indgivelsen af den i stk. 1 omhandlede anmodning en afgørelse om suspension af de anfægtede kompensationsforanstaltninger, hvis følgende betingelser er opfyldt:
  - a) voldgiftsretten anser umiddelbart sagens realitet som beskrevet af den part, der har anmodet om de midlertidige foranstaltninger, for godtgjort
  - b) voldgiftsretten finder, at den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, i afventning af voldgiftsrettens endelige afgørelse vil lide alvorlig og uoprettelig skade, hvis kompensationsforanstaltningerne ikke suspenderes og

c) den skade, som den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, forvoldes som følge af den øjeblikkelige anvendelse af de anfægtede kompensationsforanstaltninger, vejer tungere end behovet for en øjeblikkelig og effektiv anvendelse af disse foranstaltninger.

5. Voldgiftsrettens afgørelse som omhandlet i stk. 4 har kun midlertidig virkning og berører ikke voldgiftsrettens afgørelse om sagens realitet.

6. Medmindre der ved voldgiftsrettens afgørelse i overensstemmelse med stk. 4 er fastsat en tidligere dato for suspensionens ophør, ophører suspensionen, når den endelige afgørelse i henhold til aftalens artikel 7b, stk. 2, er truffet.

7. For at undgå tvivl er det med henblik på denne artikel underforstået, at voldgiftsretten, når den tager hensyn til de interesser, som den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, og den anden part har, tager hensyn til parternes enkeltpersoners og erhvervsdrivendes interesser, men at dette hensyn ikke svarer til at tillægge disse enkeltpersoner eller erhvervsdrivende nogen form for partsstatus i voldgiftssagen.

ARTIKEL III.10

Dokumentation

1. Hver part fremlægger dokumentation for de forhold, de bygger henholdsvis deres klageskrift og svarskrift på.

2. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode parterne om relevante oplysninger, som den finder nødvendige og passende. Voldgiftsretten fastsætter en frist for parternes svar på dens anmodning.
3. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode om oplysninger fra alle andre kilder, hvis den finder det hensigtsmæssigt. Voldgiftsretten kan også på de vilkår og betingelser, som parterne har aftalt, søge sagkyndig rådgivning, hvis den finder det hensigtsmæssigt.
4. Alle oplysninger, der kommer voldgiftsretten i hænde i medfør af denne artikel, gøres tilgængelige for parterne, og parterne kan indsende kommentarer til oplysningerne til voldgiftsretten.
5. Efter at have indhentet den anden parts synspunkter træffer voldgiftsretten passende foranstaltninger til at besvare eventuelle spørgsmål, som parterne måtte have vedrørende beskyttelse af personoplysninger, tavshedspligt og legitime fortrolighedshensyn.
6. Voldgiftsretten afgør, hvorvidt den dokumentation, der fremlægges, er antagelig, relevant og holdbar.

ARTIKEL III.11

Mundtlig forhandling

1. Når der skal finde mundtlig forhandling sted, underretter voldgiftsretten, efter at have hørt parterne i tilstrækkelig god tid, parterne om datoen, tidspunktet og stedet for den mundtlige forhandling.

2. Mundtlige forhandlinger er offentlige, medmindre voldgiftsretten af egen drift eller på begæring af parterne, af vægtige grunde, træffer anden bestemmelse.
3. Der udarbejdes et referat af hver mundtlig forhandling, som underskrives af voldgiftsrettens formand. Kun dette referat er autentisk.
4. Voldgiftsretten kan beslutte at gennemføre en mundtlig forhandling virtuelt i overensstemmelse med voldgiftsrettens internationale kontors praksis. Parterne underrettes rettidigt om denne praksis. I sådanne tilfælde finder stk. 1 mutatis mutandis og stk. 3 anvendelse.

ARTIKEL III.12

Forsømmelse

1. Hvis klageren uden rimelig grund ikke har indgivet sit klageskrift inden for den frist, der er fastsat i denne protokol eller af voldgiftsretten, beslutter voldgiftsretten, at voldgiftssagen skal afsluttes, medmindre der er udestående spørgsmål, som det kan være nødvendigt at træffe afgørelse om, og hvis voldgiftsretten finder dette hensigtsmæssigt.

Hvis den indklagede uden rimelig grund ikke har indgivet sit svar på meddelelsen om voldgift eller sit svarskrift inden for den frist, der er fastsat i denne protokol eller af voldgiftsretten, beslutter voldgiftsretten, at sagen skal fortsættes, uden at denne forsømmelse betragtes som en accept af klagerens påstande.

Andet afsnit finder også anvendelse, når klageren ikke svarer på et modkrav.

2. Hvis en part, der er behørigt indkaldt i overensstemmelse med artikel III.11, stk. 1, uden rimelig grund udebliver fra en mundtlig forhandling, kan voldgiftsretten fortsætte voldgiftssagen.

3. Hvis en part, der af voldgiftsretten er blevet behørigt opfordret til at fremlægge yderligere beviser, uden rimelig grund undlader at gøre dette inden for de fastsatte frister, kan voldgiftsretten træffe afgørelse på grundlag af de beviser, den har til rådighed.

ARTIKEL III.13

Procedurens afslutning

1. Hvis det kan godtgøres, at parterne med rimelighed har haft mulighed for at fremføre deres argumenter, kan voldgiftsretten erklære sagen for afsluttet.

2. Voldgiftsretten kan, hvis den finder det nødvendigt på grund af ekstraordinære omstændigheder, på eget initiativ eller efter anmodning fra en part beslutte at genåbne sagen på et hvilket som helst tidspunkt, inden den har truffet sin afgørelse.

KAPITEL IV

AFGØRELSE

ARTIKEL IV.1

Afgørelser

Voldgiftsretten bestræber sig på at træffe sine afgørelser ved konsensus. Hvis det imidlertid viser sig umuligt at træffe en afgørelse ved konsensus, træffes voldgiftsrettens afgørelse af et flertal af voldgiftsmændene.

ARTIKEL IV.2

Form og virkning af voldgiftsrettens afgørelse

1. Voldgiftsretten kan træffe særskilte afgørelser om forskellige spørgsmål på forskellige tidspunkter.
2. Alle afgørelser skal være skriftlige og begrundede. De er endelige og bindende for parterne.
3. Voldgiftsrettens afgørelse skal være underskrevet af voldgiftsmændene, indeholde den dato, hvor den blev truffet, og angive stedet for voldgiften. Voldgiftsrettens internationale kontor fremsender en kopi af afgørelsen underskrevet af voldgiftsmændene til parterne.

4. Voldgiftsrettens internationale kontor offentliggør voldgiftsrettens afgørelse.

Når voldgiftsrettens afgørelse offentliggøres, overholder voldgiftsrettens internationale kontor de relevante regler om beskyttelse af personoplysninger, tavshedspligt og legitime fortrolighedshensyn.

De regler, der er omhandlet i andet afsnit, er de samme for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for sundhedsaftalen, aftalen om handel med landbrugsprodukter og aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag. Med henblik på aftalen vedtager Den Blandede Landbrugskomité disse regler ved en afgørelse og holder dem ajour.

5. Parterne efterkommer straks alle voldgiftsrettens afgørelser.

6. I de tilfælde, der er omhandlet i aftalens artikel 7a, stk. 2, og efter at have indhentet udtalelse fra parterne fastsætter voldgiftsretten i sin afgørelse om sagens realitet en rimelig frist for parterne til at efterkomme afgørelsen i overensstemmelse med aftalens artikel 7a, stk. 3, under hensyntagen til parternes interne procedurer.

ARTIKEL IV.3

Gældende lovgivning, fortolkningsregler, mægler

1. Den gældende lovgivning består af aftalen samt enhver anden folkeretlig bestemmelse, der er relevant for anvendelsen heraf.

2. Forudgående afgørelser om kompensationsforanstaltningers forholdsmæssighed, som et tvistbilægelsesorgan har truffet i henhold til protokollen om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde, der er omhandlet i aftalens artikel 7b, stk.1, er bindende for voldgiftsretten.
3. Voldgiftsretten må ikke træffe afgørelse som mægler eller efter ret og billighed.

ARTIKEL IV.4

Gensidigt acceptabel løsning eller andre grunde til at afslutte proceduren

1. Parterne kan til enhver tid nå til enighed om en gensidigt acceptabel løsning på deres tvist. De meddeler i fællesskab voldgiftsretten en sådan løsning. Hvis den pågældende løsning er underlagt et krav om godkendelse i henhold til de relevante interne procedurer hos en af parterne, skal dette krav angives i meddelelsen, og voldgiftsproceduren skal suspenderes. Hvis der ikke er noget krav om godkendelse, eller når det er blevet meddelt, at eventuelle interne procedurer er gennemført, afsluttes voldgiftsproceduren.
2. Hvis klageren under sagen skriftligt meddeler voldgiftsretten sin beslutning om ikke at fortsætte sagen, og hvis den indklagede på den dato, hvor denne meddelelse modtages af voldgiftsretten, endnu ikke har taget skridt i sagen, træffer voldgiftsretten en afgørelse, der officielt afslutter sagen. Voldgiftsretten træffer afgørelse om sagsomkostningerne, som skal afholdes af klageren, hvis dette forekommer berettiget på grund af den pågældende parts adfærd.

3. Hvis voldgiftsretten, inden den træffer afgørelse, konkluderer, at en fortsættelse af sagen er formålsløs eller umulig af andre grunde end dem, der er omhandlet i stk. 1 og 2, underretter voldgiftsretten parterne om, at den har til hensigt at træffe afgørelse om afslutning af sagen.

Første afsnit finder ikke anvendelse, når der er udestående spørgsmål, som det kan være nødvendigt at træffe afgørelse om, og hvis voldgiftsretten finder dette hensigtsmæssigt.

4. Voldgiftsretten fremsender en kopi til parterne af den afgørelse, der afslutter voldgiftssagen, eller af den afgørelse, der er truffet efter aftale mellem parterne og underskrevet af voldgiftsmændene. Artikel IV.2, stk. 2-5, finder anvendelse på voldgiftsafgørelser, der træffes efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL IV.5

Berigtigelse af voldgiftsrettens afgørelse

1. Senest 30 dage efter modtagelsen af voldgiftsrettens afgørelse kan en part ved at underrette den anden part og voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor anmode voldgiftsretten om i teksten til voldgiftsrettens afgørelse at berigtige eventuelle regnefejl, skrivefejl, typografiske fejl eller lignende fejl eller udeladelser. Hvis voldgiftsretten finder anmodningen berettiget, foretager den berigtigelsen senest 45 dage efter modtagelsen af anmodningen. Anmodningen har ikke opsættende virkning på den frist, der er fastsat i artikel IV.2, stk. 6.

2. Voldgiftsretten kan senest 30 dage efter meddelelsen af sin afgørelse på eget initiativ foretage de i stk. 1 omhandlede berigtigelser.
3. De berigtigelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, foretages skriftligt og udgør en fast bestanddel af afgørelsen. Artikel IV.2, stk. 2-5, finder anvendelse.

ARTIKEL IV.6

Voldgiftsmændenes honorarer

1. De honorarer, der er omhandlet i artikel IV.7, skal stå i et rimeligt forhold til sagens kompleksitet, den tid, voldgiftsmændene har brugt på den, og alle andre relevante omstændigheder.
2. Der udarbejdes en ajourført liste over dagpengesatser og det laveste og det højeste timetal, som skal gælde for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for sundhedsaftalen, aftalen om handel med landbrugsprodukter og aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag. Med henblik på aftalen vedtager Den Blandede Landbrugskomité denne liste ved en afgørelse og holder den ajour.

ARTIKEL IV.7

Omkostninger

1. Hver part afholder sine egne omkostninger samt halvdelen af omkostningerne til voldgiftsretten.

2. Voldgiftsretten fastsætter sine omkostninger i afgørelsen om sagens realitet. Disse omkostninger omfatter udelukkende:

- a) voldgiftsmændenes honorarer, der skal angives særskilt for hver voldgiftsmand, og som fastsættes af voldgiftsretten selv i overensstemmelse med artikel IV.6
- b) rejseudgifter og andre udgifter, som voldgiftsmændene har afholdt og
- c) honorarer og udgifter til voldgiftsrettens internationale kontor.

3. De i stk. 2 omhandlede omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til tvistens størrelse, tvistens kompleksitet, den tid, som voldgiftsmændene og eventuelle eksperter, der er udpeget af voldgiftsretten, har brugt på den, og alle andre relevante omstændigheder.

ARTIKEL IV.8

Deponering af beløb til dækning af omkostninger

- 1. Voldgiftsrettens internationale kontor kan i starten af voldgiften anmode parterne om på forhånd at deponere lige store beløb som et forskud til dækning af de omkostninger, der er omhandlet i artikel IV.7, stk. 2.
- 2. Under voldgiftssagen kan voldgiftsrettens internationale kontor anmode parterne om yderligere deponeringer ud over dem, der er omhandlet i stk. 1.

3. De beløb, som parterne deponerer i medfør af denne artikel, indbetales til voldgiftsrettens internationale kontor, som udbetaler dem til dækning af de faktisk afholdte omkostninger, herunder navnlig de honorarer, der betales til voldgiftsmændene og voldgiftsrettens internationale kontor.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL V.1

Ændringer

Den Blandede Landbrugskomité kan ved afgørelse vedtage ændringer af denne protokol.

PROTOKOL
TIL AFTALEN
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DET SCHWEIZISKE FORBUND
OM HANDEL MED LANDBRUGSPRODUKTER
OM OPRETTELSE AF ET FÆLLES FØDEVARESIKKERHEDSOMRÅDE

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "Unionen",

og

DET SCHWEIZISKE FORBUND, i det følgende benævnt "Schweiz",

i det følgende benævnt "parterne",

SOM ER BESLUTTET PÅ at øge fødevare- og fodersikkerheden i hele fødevarekæden på EU-medlemsstaternes og Schweiz' område ved at oprette et fælles fødevaresikkerhedsområde, der supplerer aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999,

SOM SØGER at forebygge og bekæmpe overførbare dyresygdomme, der kan have væsentlig indvirkning på folkesundheden og fødevaresikkerheden,

SOM SØGER at forebygge og bekæmpe planteskadegørere og -sygdomme,

SOM SØGER at bekæmpe antimikrobiel resistens,

SOM BEKRÆFTER deres vilje til at øge dyrebeskyttelsen og fremme dyrevelfærd,

SOM SØGER at garantere en fair praksis i alle faser af produktionen, forarbejdningen og distributionen af fødevarer og foder og at styrke bekæmpelsen af svigagtig eller vildledende praksis i fødevarekæden,

SOM ØNSKER at intensivere deres indsats for at koordinere deres holdninger og bistå hinanden i deres arbejde i internationale organisationer,

SOM MINDER OM, at Unionen og Schweiz er bundet af en lang række bilaterale aftaler, der dækker forskellige områder, og som fastsætter specifikke rettigheder og forpligtelser, der i visse henseender svarer til dem, der er fastsat i Unionen,

SOM MINDER OM, at formålet med disse bilaterale aftaler er at øge Europas konkurrenceevne og skabe tættere økonomiske bånd mellem parterne baseret på lighed, gensidighed og den overordnede balance mellem deres fordele, rettigheder og pligter,

SOM ER BESLUTTET PÅ at styrke og uddybe Schweiz' deltagelse i Unionens indre marked på grundlag af de samme regler som dem, der gælder for det indre marked, samtidig med at deres egen og deres institutioners uafhængighed respekteres og, for så vidt angår Schweiz, at de principper, der følger af direkte demokrati, føderalisme og den sektorspecifikke karakter af landets deltagelse i det indre marked, ligeledes respekteres,

SOM BEKRÆFTER, at den schweiziske forbundsdomstol, alle andre schweiziske domstole, medlemsstaternes domstole og Den Europæiske Unions Domstol bevarer deres kompetence til at fortolke denne protokol i individuelle sager,

SOM ER BEVIDSTE OM at sikre ensartethed på de nuværende og fremtidige områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

DEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 1

Formål

Formålet med denne protokol er at udvide anvendelsesområdet for aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske om handel med landbrugsprodukter udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999, (i det følgende benævnt "aftalen om handel med landbrugsprodukter") til at omfatte hele fødevarekæden ved at oprette et fælles fødevaresikkerhedsområde mellem parterne samt at sikre parterne såvel som erhvervsdrivende og enkeltpersoner bedre retssikkerhed, ligebehandling og lige vilkår på de områder inden for det indre marked, der falder ind under anvendelsesområdet for det fælles fødevaresikkerhedsområde.

ARTIKEL 2

Anvendelsesområde

Det fælles fødevaresikkerhedsområde dækker alle faser i produktionen, forarbejdningen og distributionen af fødevarer, foder og animalske biprodukter; dyresundhed og dyrevelfærd; plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler; planteformeringsmateriale; antimikrobiel resistens; dyreavl; kontaminanter og restkoncentrationer; materialer og genstande, der er beregnet til at være i berøring med fødevarer; mærkning; samt de dermed forbundne officielle kontroller.

ARTIKEL 3

Bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked,
som Schweiz deltager i

1. Eksisterende og fremtidige bilaterale aftaler mellem Unionen og Schweiz på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, betragtes som et sammenhængende hele, der sikrer afbalancerede rettigheder og forpligtelser mellem Unionen og Schweiz.
2. Denne protokol udgør en bilateral aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.

ARTIKEL 4

Definition

I forbindelse med denne protokol læses "retsakter, der er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I" som omfattende retsakter betegnet som delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (i det følgende benævnt "TEUF") samt andre ikkelovgivningsmæssige retsakter, der er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I.

DEL II

FÆLLES FØDEVARESIKKERHEDSOMRÅDE

ARTIKEL 5

Oprettelse af og formål med det fælles fødevaresikkerhedsområde

1. Parterne opretter et fælles fødevaresikkerhedsområde.
2. Formålet med det fælles fødevaresikkerhedsområde er:
  - a) at øge fødevare- og fodersikkerheden i hele fødevarekæden
  - b) at sikre et højt niveau af sundhed for mennesker, dyr og planter i hele fødevarekæden og på alle de aktivitetsområder, hvor et hovedmål er at bekæmpe en eventuel spredning af dyresygdomme, herunder sygdomme der kan overføres til mennesker, eller af skadegørere på planter eller planteprodukter, samt at beskytte miljøet mod de risici, som kan opstå i forbindelse med plantebeskyttelsesmidler
  - c) at sikre en integreret gennemførelse af harmoniserede standarder, der gælder for hele fødevarekæden
  - d) at øge indsatsen for at bekæmpe antimikrobiel resistens
  - e) at øge dyrebeskyttelsen og fremme høje standarder for dyrevelfærd og

- f) at intensivere parternes fælles indsats for at koordinere deres holdninger og bistå hinanden i deres arbejde i internationale organisationer.

ARTIKEL 6

Det fælles fødevarer sikkerhedsområdes virkemåde

Parterne sikrer, at det fælles fødevarer sikkerhedsområde fungerer efter hensigten. Med henblik herpå betragter Unionen ikke Schweiz som et tredjeland for så vidt angår de EU-retsakter, der er integreret i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller der anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, forudsat at Schweiz opfylder sin forpligtelse til at anvende alle disse retsakter i overensstemmelse med denne protokol.

ARTIKEL 7

Undtagelser

1. Pligten til at integrere retsakter, jf. artikel 13, og pligten til midlertidigt at anvende retsakter, der er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I, jf. artikel 15, gælder ikke på følgende områder:
  - a) udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer samt markedsføring af produkter, der indeholder eller består af genetisk modificeret organismer, og af fødevarer og foder, der er fremstillet af genetisk modificerede organismer.

På dette område kan Schweiz fortsat anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning på følgende betingelser:

- Schweiz tillader markedsføring af fødevarer og foder, der er tilladt i Unionen, indeholdende utilsigtede eller teknisk uundgåelige spor af materiale, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificerede organismer, inden for de grænser, der er fastsat i EU-retten, og hvorover de pågældende fødevarer eller det pågældende foder skal være mærket som indeholdende genetisk modificerede organismer eller som værende fremstillet af genetisk modificerede organismer
  - Schweiz tillader markedsføring og anvendelse af foder fremstillet af genetisk modificerede organismer, som er tilladt i Unionen
- b) dyrevelfærd, herunder for så vidt angår minimumsstandards for beskyttelse af dyr, der opdrættes eller holdes med henblik til landbrugsformål, beskyttelse af levende hvirveldyr under transport og dermed forbundne aktiviteter samt visse obligatoriske mærkningskrav.

På dette område kan Schweiz fortsat anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning:

- i) for så vidt angår beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål
- ii) for så vidt angår transport af dyr på dets område, herunder transit af kvæg, får, geder, svin, heste eller fjerkræ til slagtning, bestemmelser, som fastsætter, at sådan transit kun er tilladt med jernbane eller ad luftvejen

- iii) for så vidt angår obligatorisk mærkning af animalske produkter fremstillet ved smertefulde procedurer uden bedøvelse eller fremstillet ved tvangsfodring, bestemmelser, som fastsætter, at:
- produkter, der importeres til Schweiz, og som er fremstillet af dyr ved hjælp af smertefulde procedurer uden forudgående bedøvelse, skal være særligt mærket, når de markedsføres til forbrugerne. Teknikker såsom afhorning, kastration, haleklipping, næbtrimning eller afskæring af frølår er omfattet af begrebet "smertefulde procedurer", hvis de udføres uden forudgående bedøvelse. Kravet om obligatorisk mærkning finder ikke anvendelse, hvis der i oprindelseslandet gælder et forbud fastsat ved lov, eller hvis fremstillingsmetoden er certificeret som ikke bestående af sådan praksis
  - produkter, der er resultatet af en fremstillingsmetode, som omfatter tvangsfodring, skal være særligt mærket, når de markedsføres til forbrugere i Schweiz
- iv) for så vidt angår mærkningskrav vedrørende opdræt af tamkaniner og æglæggende høner til produktion af æg, bestemmelser, som fastsætter, at hønseæg og kaninkød fra opdræt i bur, der importeres til Schweiz, skal være særligt mærket, når de markedsføres til forbrugere i Schweiz. Kravet om obligatorisk mærkning finder ikke anvendelse, hvis der i oprindelseslandet gælder et forbud fastsat ved lov, eller hvis fremstillingsmetoden er certificeret som ikke bestående af sådan praksis
- v) bestemmelser, som fastsætter og gennemfører et importforbud mod pels og pelsprodukter, der er fremstillet på grusom vis

- c) import af oksekød fra kvæg, der kan være behandlet med væksthormoner.

På dette område kan Schweiz fortsat anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning på følgende betingelser:

- kødet importeres udelukkende til indenlandsk forbrug, og det er forbudt at markedsføre sådant kød på markedet i Unionen
- kødet må udelukkende sælges af detailhandlerne direkte til forbrugerne, og på betingelse af at det er mærket på passende vis
- kødet indføres til Schweiz udelukkende gennem schweiziske grænsekontrolsteder
- der forefindes et egnet sporbarheds- og kanaliseringssystem til at forhindre enhver mulighed for senere indførsel af sådant kød til EU-medlemsstaters område
- Schweiz hvert år forelægger Europa-Kommissionen (i det følgende benævnt "Kommissionen") en rapport om importens oprindelse og bestemmelsessted samt en oversigt over den kontrol, der er foretaget for at sikre overholdelse af betingelserne i de foregående led.

2. På anmodning fra en af parterne drøftes vigtige udviklinger i parternes retsorden vedrørende de områder, der er omhandlet i stk. 1, i Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed.

ARTIKEL 8

Bistand i internationale organisationer

Parterne er enige om at bestræbe sig på at koordinere deres holdninger og at bistå hinden i internationale organisationer på de områder, der er omfattet af det fælles fødevaresikkerhedsområde.

ARTIKEL 9

Finansielt bidrag

1. Schweiz bidrager til finansieringen af aktiviteter inden for rammerne af Unionens agenturer, informationssystemer og andre aktiviteter, der er anført i artikel 1 i bilag II, og som det har adgang til, i overensstemmelse med denne artikel og bilag II.

Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed kan vedtage en afgørelse om ændring af bilag II.

2. Unionen kan når som helst suspendere Schweiz' deltagelse i de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, hvis Schweiz ikke overholder betalingsfristen i overensstemmelse med betalingsbetingelserne i artikel 2 i bilag II.

Hvis Schweiz ikke overholder en betalingsfrist, sender Unionen Schweiz en formel rykkerskrivelse. Hvis der ikke er foretaget fuld betaling senest 30 dage efter modtagelsen af den formelle rykkerskrivelse, kan Unionen suspendere Schweiz' deltagelse i den pågældende aktivitet.

3. Det finansielle bidrag har form af summen af:

a) et operationelt bidrag og

b) et deltagelsesgebyr.

4. Det finansielle bidrag har form af et årligt finansielt bidrag, som forfalder til betaling på de datoer, der er fastsat i de indkaldelser af bidrag, som Kommissionen har udsendt.

5. Det operationelle bidrag baseres på en fordelingsnøgle defineret som forholdet mellem Schweiz' bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser og Unionens BNP i markedspriser.

Med henblik herpå er parternes BNP-opgørelser i markedspriser de seneste foreliggende opgørelser pr. 1. januar i det år, hvor den årlige betaling finder sted, som oplyst af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) under behørig hensyntagen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om samarbejde om statistik, der blev udfærdiget i Luxembourg den 26. oktober 2004. Hvis nævnte aftale ophører med at finde anvendelse, er Schweiz' BNP det, der er fastlagt på grundlag af data fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.

6. Det operationelle bidrag for hvert EU-agentur beregnes ved at anvende fordelingsnøglen på det pågældende agenturs årlige vedtagne budget, der er opført på den eller de relevante EU-subsidiebudgetposter for det pågældende år, idet der for hvert agentur tages hensyn til eventuelle justerede operationelle bidrag som defineret i artikel 1 i bilag II.

Det operationelle bidrag til informationssystemerne og andre aktiviteter beregnes ved at anvende fordelingsnøglen på det relevante budget for det pågældende år som fastsat i dokumenterne til gennemførelse af budgettet, såsom arbejdsprogrammer eller kontrakter.

Alle referencebeløb baseres på forpligtelsesbevillinger.

7. Det årlige deltagelsesgebyr udgør 4 % af det årlige operationelle bidrag som beregnet i overensstemmelse med stk. 5 og 6.

8. Kommissionen giver Schweiz tilstrækkelige oplysninger om beregningen af det finansielle bidrag. Disse oplysninger gives under behørig hensyntagen til Unionens fortroligheds- og databeskyttelsesregler.

9. Alle finansielle bidrag fra Schweiz eller betalinger fra Unionen og beregningen af beløb, der forfalder til betaling eller modtages, foretages i euro.

10. Hvis denne protokols ikrafttræden ikke falder sammen med begyndelsen af et kalenderår, justeres Schweiz' operationelle bidrag for det pågældende år efter den metode og de betalingsbetingelser, der er fastsat i artikel 4 i bilag II.

11. Bilag II indeholder de detaljerede bestemmelser om anvendelsen af denne artikel.

12. Tre år efter denne protokols ikrafttræden og derefter hvert tredje år gennemgår Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed betingelserne for Schweiz' deltagelse, jf. artikel 1 i bilag II, og tilpasser dem, hvis det er relevant.

DEL III

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

KAPITEL 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 10

Mål

Med henblik på at opfylde formålet med denne protokol indeholder denne del institutionelle løsninger, som skal lette en vedvarende og afbalanceret styrkelse af de økonomiske forbindelser mellem parterne på de områder, der er omfattet af det fælles fødevarerikkerhedsområde. I overensstemmelse med folkeretlige princippet indeholder denne del navnlig bestemmelser om institutionelle løsninger relateret til det fælles fødevarerikkerhedsområde, som er fælles for de bilaterale aftaler, der er indgået eller skal indgås på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, uden at denne protokol anvendelsesområde eller mål ændres, navnlig:

- a) proceduren for tilpasning af denne protokol til de EU-retsakter, der er relevante for denne protokol

- b) den ensartede fortolkning og anvendelse af denne protokol og af de EU-retsakter, der er omhandlet i denne protokol
- c) overvågningen og anvendelsen af denne protokol og
- d) proceduren for bilæggelse af tvister i forbindelse med denne protokol.

ARTIKEL 11

Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed

1. Der nedsættes en blandet komité for fødevaresikkerhed

Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed består af repræsentanter for parterne.

2. Formandskabet for Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed varetages i fællesskab af en repræsentant for Unionen og en repræsentant for Schweiz.
3. Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed:
  - a) sikrer, at protokollen fungerer korrekt og forvaltes og anvendes effektivt

- b) stiller et forum til rådighed for samråd og løbende udveksling af oplysninger mellem parterne, navnlig med henblik på at finde løsninger på eventuelle vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen af denne protokol eller af en EU-retsakt, der er omhandlet i denne protokol, i overensstemmelse med artikel 20
- c) fremsætter henstillinger til parterne i spørgsmål vedrørende denne protokol
- d) vedtager afgørelser i henhold til denne protokol og
- e) udøver enhver anden kompetence, som den har fået i medfør af denne protokol.

4. I tilfælde af en ændring af artikel 1-6, 10-15, 17 eller 18 i protokollen vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter (i det følgende benævnt "protokol nr. 7"), der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, ændrer Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed tillæg 2 i overensstemmelse hermed.

5. Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed handler ved konsensus.

Dens afgørelser er bindende for parterne, som træffer alle foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre dem.

6. Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed mødes mindst én gang om året, skiftevis i Bruxelles og Bern, medmindre formændene træffer anden afgørelse. Den træder desuden sammen på anmodning fra en af parterne. Formændene kan aftale, at et møde i Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed afholdes via video- eller telekonference.

Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed kan beslutte at træffe afgørelse ved skriftlig procedure.

7. Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed vedtager sin forretningsorden på sit første møde.

8. Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed kan oprette arbejds- eller ekspertgrupper, som kan bistå den med at udføre dens opgaver.

KAPITEL 2

TILPASNING AF PROTOKOLLEN TIL UNIONENS RETSAKTER

ARTIKEL 12

Deltagelse i udarbejdelsen af EU-retsakter ("beslutningstagning")

1. Når Kommissionen udarbejder et forslag til EU-retsakt i overensstemmelse med TEUF på et område, der er omfattet af denne protokol, underretter den Schweiz herom og hører uformelt Schweiz' eksperter på samme måde, som når den indhenter synspunkter fra eksperter fra EU-medlemsstaterne med henblik på udarbejdelsen af dens forslag.

Hvis en af parterne anmoder herom, finder en indledende udveksling af synspunkter sted i Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed.

På en af parternes anmodning fører de på ny samråd i Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed på vigtige tidspunkter i fasen forud for Unionens vedtagelse af retsakter, i en løbende informationsudvekslings- og høringsproces.

2. Når Kommissionen i overensstemmelse med TEUF udarbejder delegerede retsakter vedrørende Unionens basisretsakter på et område, der er omfattet af denne protokol, sikrer den, at Schweiz i videst muligt omfang deltager i udarbejdelsen af udkastene, og hører Schweiz' eksperter på samme grundlag, som når den hører EU-medlemsstaternes eksperter.

3. Når Kommissionen i overensstemmelse med TEUF udarbejder gennemførelsesretsakter vedrørende Unionens basisretsakter på et område, der er omfattet af denne protokol, sikrer den, at Schweiz i videst muligt omfang deltager i udarbejdelsen af de udkast, som senere forelægges de udvalg, der bistår Kommissionen i udøvelsen af dennes gennemførelsesbeføjelser, og hører Schweiz' eksperter på samme grundlag, som når den hører EU-medlemsstaternes eksperter.

4. Schweiz' eksperter inddrages i arbejdet i udvalg, der ikke er omfattet af stk. 2 og 3, når dette er nødvendigt for at sikre en korrekt anvendelse af denne protokol. Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed udarbejder og ajourfører en liste over disse udvalg og, hvis det er relevant, andre udvalg med lignende karakteristika.

5. Denne artikel finder ikke anvendelse på EU-retsakter eller bestemmelser heri, der er omfattet af anvendelsesområdet for en undtagelse som omhandlet i artikel 13, stk. 7.

ARTIKEL 13

Integration af Unionens retsakter

1. For at garantere retssikkerheden og ensartetheden af lovgivningen på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz i medfør af denne protokol deltager i, sikrer Schweiz og Unionen, at EU-retsakter, der vedtages på et område, der er omfattet af denne protokol, integreres heri så hurtigt som muligt efter vedtagelsen.
2. EU-retsakter, der er integreret i denne protokol i overensstemmelse med stk. 4, udgør ved deres integration i denne protokol en del af Schweiz' retsorden med forbehold af eventuelle tilpasninger, der vedtages ved en afgørelse truffet af Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed.
3. Når Unionen vedtager en retsakt på et område, der er omfattet af denne protokol, giver den hurtigst muligt Schweiz underretning herom gennem Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed. Efter anmodning fra en af parterne udveksler Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed synspunkter herom.
4. Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed handler i overensstemmelse med stk. 1 ved så hurtigt som muligt at vedtage en afgørelse om ændring af bilag I, afsnit 2, herunder de nødvendige tilpasninger.
5. Uden at dette berører stk. 1 og 2 kan Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed, hvis det er nødvendigt for at sikre sammenhæng mellem denne protokol og bilag I som ændret i henhold til stk. 4, foreslå en revision af denne protokol med henblik på parternes godkendelse i overensstemmelse med deres interne procedurer.

6. Henvisninger i denne protokol til EU-retsakter, der ikke længere er i kraft, gælder som henvisninger til den EU-ophævelsesretsakt, der er integreret i bilag I til denne protokol, med virkning fra ikrafttrædelsen af Den Blandede Komité for Fødevaresikkerheds afgørelse om den tilsvarende ændring af bilag I til denne protokol i henhold til stk. 4, medmindre andet er fastsat i nævnte afgørelse.
7. Forpligtelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på EU-retsakter eller bestemmelser heri, der er omfattet af en undtagelse som opført i artikel 7.
8. Afgørelser truffet af Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed i henhold til artikel 4 træder straks i kraft, men under ingen omstændigheder før den dato, hvor den tilsvarende EU-retsakt finder anvendelse i Unionen, jf. dog artikel 14.
9. Parterne samarbejder i god tro under hele proceduren i denne artikel for at lette beslutningstagningen.

ARTIKEL 14

Schweiz' opfyldelse af forfatningsmæssige krav

1. Under den udveksling af synspunkter, der er omhandlet i artikel 13, stk. 3, underretter Schweiz Unionen om, hvorvidt Schweiz først skal opfylde visse forfatningsmæssige krav, før en afgørelse som omhandlet i artikel 13, stk. 4, bliver bindende.

2. Hvis den i artikel 13, stk. 4, omhandlede afgørelse først bliver bindende, efter at Schweiz opfylder forfatningsmæssige krav, har Schweiz en frist på højst to år fra datoen for den i stk. 1 omhandlede underretning, medmindre der indledes en folkeafstemningsprocedure, i hvilket tilfælde denne periode forlænges med et år.

3. Indtil Schweiz meddeler opfyldelsen af de forfatningsmæssige krav, anvender parterne foreløbigt den i artikel 13, stk. 4, omhandlede afgørelse, medmindre Schweiz meddeler Unionen, at en foreløbig anvendelse af afgørelsen ikke er mulig, og begrundet dette.

Den foreløbige anvendelse kan under ingen omstændigheder finde sted før den dato, hvor den tilsvarende EU-retsakt finder anvendelse i Unionen.

4. Når de i stk. 1 omhandlede forfatningsmæssige krav er opfyldt, giver Schweiz straks Unionen meddelelse herom gennem Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed.

5. Afgørelsen træder i kraft på den dag, hvor den i stk. 4 omhandlede meddelelse gives, men under ingen omstændigheder før den dato, hvor den tilsvarende EU-retsakt finder anvendelse i Unionen.

ARTIKEL 15

Midlertidig anvendelse af retsakter,
der er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I

1. Hvis en retsakt, som er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I, finder anvendelse i Unionen, før Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed har truffet den relevante afgørelse i henhold til artikel 13, stk. 4, anvender Schweiz midlertidigt den pågældende retsakt fra dens anvendelsesdato i Unionen for at sikre samtidig anvendelse.

Den midlertidige anvendelse, jf. første afsnit, ophører ved ikrafttrædelsen af Den Blandede Komité for Fødevaresikkerheds afgørelse i henhold til artikel 13, stk. 8, eller den foreløbige anvendelse i henhold til artikel 14, stk. 3, medmindre Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed beslutter, at det skal ske på et senere tidspunkt.

2. Hvis Schweiz under ekstraordinære omstændigheder og af objektive begrundede årsager ikke helt eller delvist kan anvende en retsakt midlertidigt i overensstemmelse med stk. 1, underretter landet straks Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed herom med angivelse af årsagerne hertil. Parterne fører hurtigst muligt samråd med hinanden i Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed.

3. Såfremt og i det omfang Schweiz ikke midlertidigt eller foreløbigt anvender en retsakt i overensstemmelse med stk. 1, kan Unionen træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre integriteten af sit fødevaresikkerhedsområde. Unionen meddeler straks Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed disse foranstaltninger med en begrundelse herfor.

ARTIKEL 16

Offentliggørelse af retsakter, der er vedtaget på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I

Parterne offentliggør straks på en lettilgængelig måde en liste over de ikkelovgivningsmæssige retsakter, der vedtages på grundlag af en af de retsakter, der er opført i bilag I, som er integreret i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller som skal anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, og ajourfører denne liste.

KAPITEL 3

FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF PROTOKOLLEN

ARTIKEL 17

Princippet om ensartet fortolkning

1. Med henblik på at nå målene i denne protokol og i overensstemmelse med folkeretlige principper fortolkes og anvendes de bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, og de EU-retsakter, der er omhandlet i sådanne aftaler, ensartet på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.

2. De EU-retsakter, der er omhandlet i protokollen, og, protokollens bestemmelser, i det omfang deres anvendelse omfatter EU-retlige begreber, fortolkes og anvendes i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis forud for eller efter undertegnelsen af denne protokol.

ARTIKEL 18

Princippet om effektiv og harmonisk anvendelse

1. Kommissionen og de kompetente schweiziske myndigheder samarbejder og bistår hinanden med at sikre tilsynet med protokollens anvendelse. De kan udveksle oplysninger om aktiviteterne i forbindelse med tilsynet med protokollens anvendelse. De kan udveksle synspunkter og drøfte spørgsmål af fælles interesse.
2. Hver part træffer passende foranstaltninger til at sikre en effektiv og harmonisk anvendelse af protokollen på sit område.
3. Tilsynet med protokollens anvendelse føres i fællesskab af parterne i Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed.

Hvis Kommissionen eller de kompetente schweiziske myndigheder får kendskab til et tilfælde af ukorrekt anvendelse, kan sagen indbringes for Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed med henblik på at finde en acceptabel løsning.

4. Kommissionen og de kompetente schweiziske myndigheder overvåger hver især den anden parts anvendelse af protokollen. Proceduren i artikel 20 finder anvendelse.

I det omfang visse af EU-institutionernes tilsynskompetencer over for en part er nødvendige for at sikre en effektiv og harmonisk anvendelse af protokollen, såsom undersøgelses- og beslutningsbeføjelser, skal disse fastsættes specifikt i protokollen.

ARTIKEL 19

Princippet om eksklusivitet

Parterne forpligter sig til ikke at indbringe tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne protokol og de EU-retsakter, der er omhandlet deri, eller, hvor det er relevant, vedrørende denne protokols overensstemmelse med en afgørelse vedtaget af Kommissionen på grundlag af denne protokol, for andre tvistbilægelsesmekanismer end dem, der er fastsat i denne protokol.

ARTIKEL 20

Procedure i tilfælde af vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen

1. I tilfælde af vanskeligheder med fortolkningen eller anvendelsen af denne protokol eller af en EU-retsakt, der er omhandlet deri, fører parterne samråd i Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed for at finde en løsning, der er acceptabel for begge parter. Med henblik herpå forelægges alle nyttige oplysninger for Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed, således at den kan foretage en detaljeret undersøgelse af situationen. Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed undersøger alle muligheder, der gør det muligt at opretholde denne protokols korrekte funktion.
2. Hvis Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed ikke er i stand til at finde en løsning på den i stk. 1 omhandlede vanskelighed senest tre måneder efter den dato, hvor vanskeligheden blev forelagt den, kan hver af parterne anmode om, at en voldgiftsret bilægger tvisten i overensstemmelse med reglerne i tillæg 1.
3. Hvis tvisten indebærer et spørgsmål om fortolkningen eller anvendelsen af en bestemmelse som omhandlet i artikel 17, stk. 2, og hvis fortolkningen af denne bestemmelse er relevant for tvistens bilæggelse og nødvendig for, at voldgiftsretten kan træffe afgørelse, forelægger den dette spørgsmål for Den Europæiske Unions Domstol.

Hvis tvisten indebærer et spørgsmål om fortolkningen eller anvendelsen af en bestemmelse, der falder ind under anvendelsesområdet for en undtagelse fra forpligtelsen til dynamisk tilpasning, der er omhandlet i artikel 13, stk. 7, og hvis tvisten ikke omfatter fortolkning eller anvendelse af EU-retlige begreber, bilægger voldgiftsretten tvisten uden forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol.

4. Hvis voldgiftsretten forelægger et spørgsmål for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til stk. 3 gælder følgende:

- a) Den Europæiske Unions Domstols afgørelse er bindende for voldgiftsretten og
- b) Schweiz har de samme rettigheder som medlemsstaterne og Unionens institutioner og er underlagt de samme procesregler ved Den Europæiske Unions Domstol med de fornødne ændringer.

5. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger for i god tro at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse.

Den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt denne protokol, underretter gennem Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed den anden part om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse.

ARTIKEL 21

Kompensationsforanstaltninger

1. Hvis den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt denne protokol, ikke inden for en rimelig frist, der er fastsat i overensstemmelse med artikel IV.2, stk. 6, i tillæg 1, underretter den anden part om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme voldgiftsrettens afgørelse, eller hvis den anden part finder, at de meddelte foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med voldgiftsrettens afgørelse, kan denne anden part vedtage forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger inden for rammerne af denne protokol eller enhver anden bilateral aftale på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, eller af aftalen om handel med landbrugsprodukter (i det følgende benævnt "kompensationsforanstaltninger"), for at afhjælpe en potentiel ubalance. Den meddeler den part, der ifølge voldgiftsrettens afgørelse ikke har overholdt denne protokol, om kompensationsforanstaltningerne, som skal specificeres i meddelelsen. Disse kompensationsforanstaltninger får virkning tre måneder efter datoen for denne meddelelse.
2. Hvis Den Blandede Komité for Fødevarerikkerhed ikke inden for en måned fra datoen for meddelelsen om de påtænkte kompensationsforanstaltninger har truffet afgørelse om at suspendere, ændre eller annullere disse kompensationsforanstaltninger, kan hver af parterne indbringe spørgsmålet om foranstaltningernes forholdsmæssighed til voldgift i overensstemmelse med tillæg 1.
3. Voldgiftsretten træffer afgørelse inden for de frister, der er fastsat i artikel III.8, stk. 4, i tillæg 1.

4. Kompensationsforanstaltninger har ikke tilbagevirkende kraft. Navnlig skal enkeltpersoners og erhvervsdrivendes rettigheder og forpligtelser, som de har erhvervet inden kompensationsforanstaltningernes ikrafttræden, bevares.

ARTIKEL 22

Samarbejde mellem jurisdiktioner

1. For at fremme en ensartet fortolkning etablerer den schweiziske forbundsdomstol og Den Europæiske Unions Domstol en dialog og aftaler de nærmere bestemmelser herfor.
2. Schweiz har ret til at indgive processkrifter eller skriftlige bemærkninger til Den Europæiske Unions Domstol, når en domstol i en EU-medlemsstat forelægger et spørgsmål om fortolkningen af denne protokol eller en bestemmelse i en EU-retsakt, som der henvises til deri, for Den Europæiske Unions Domstol med henblik på en præjudiciel afgørelse.

DEL IV

ANDRE BESTEMMELSER

ARTIKEL 23

Henvisninger til områder

Når der i de EU-retsakter, der er integreret i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller der anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, henvises til områderne "Den Europæiske Union", "Unionen", "Fællesmarkedet" eller "det indre marked", skal disse henvisninger med henblik på denne protokol forstås som henvisninger til de områder, der er omhandlet i artikel 16 i aftalen om handel med landbrugsprodukter.

ARTIKEL 24

Henvisninger til statsborgere i EU-medlemsstaterne

Når der i de EU-retsakter, der er integreret i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller der anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, henvises til statsborgere i EU-medlemsstaterne, skal disse henvisninger med henblik på denne protokol forstås som henvisninger til statsborgere i EU-medlemsstaterne og Schweiz.

ARTIKEL 25

EU-retsakternes ikrafttræden og gennemførelse

Bestemmelser om ikrafttræden eller gennemførelse i de EU-retsakter, der er integreret i denne protokol, er ikke relevante for denne protokol.

Fristerne og datoerne for, hvornår Schweiz skal sætte EU-retsakter i kraft og gennemføre de afgørelser, der integrerer dem i denne protokol, følger af artikel 13, stk. 8, og artikel 14, stk. 5, samt af bestemmelserne om overgangsordninger.

ARTIKEL 26

Henvisninger til, hvem EU-retsakter er rettet til

Bestemmelser om, at en EU-retsakt, der er integreret i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller der anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, er rettet til EU-medlemsstaterne, er ikke relevante for denne protokol.

DEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 27

Tavshedspligt

Parternes repræsentanter, eksperter og andre relevante personer må ikke, selv efter tjenestens ophør, videregive oplysninger, de får adgang til inden for rammerne af denne protokol, og som er omfattet af tavshedspligt.

ARTIKEL 28

Klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger

1. Intet i denne protokol kan fortolkes således, at en part skal gøre klassificerede oplysninger tilgængelige.
2. Klassificerede oplysninger eller klassificeret materiale, der stilles til rådighed af eller udveksles mellem parterne i henhold til denne protokol, skal håndteres og beskyttes i overensstemmelse med aftalen mellem Det Schweiziske Forbund og Den Europæiske Union om sikkerhedsprocedurer for udveksling af klassificerede oplysninger, udfærdiget i Bruxelles den 28. april 2008, under overholdelsen af eventuelle sikkerhedsordninger til gennemførelse heraf.

3. Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed vedtager ved en afgørelse håndteringsinstrukser for at sikre beskyttelsen af følsomme ikkeklassificerede oplysninger, der udveksles mellem parterne.

ARTIKEL 29

Gennemførelse

1. Parterne træffer alle nødvendige generelle eller særlige foranstaltninger til at sikre, at de forpligtelser, protokollen fører med sig, opfyldes, og afstår fra alle foranstaltninger, der kunne bringe opfyldelsen af protokollens målsætninger i fare.
2. Parterne træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre det tilsigtede resultat af de EU-retsakter, som der henvises til i denne protokol, og afholder sig fra alle foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af disse retsakters mål i fare.

ARTIKEL 30

Bilag og tillæg

Bilagene og tillæggene til denne protokol udgør en integrerende del heraf.

ARTIKEL 31

Territorialt anvendelsesområde

Denne protokol finder anvendelse i de områder, der er omhandlet i artikel 16 i aftalen om handel med landbrugsprodukter.

ARTIKEL 32

Overgangsordninger

1. Der vil gælde en overgangsperiode, som begynder på denne protokols ikrafttrædelsesdato og slutter senest 24 måneder efter ikrafttrædelsen. Artikel 11 er ikke omfattet af overgangsperioden.
2. Alle bestemmelser i denne protokol bortset fra artikel 11 finder anvendelse fra den første dag efter datoen for udløbet af overgangsperioden, med undtagelse af bilag I, afsnit 2, C, punkt 14 og 15, for hvilke bestemmelserne i denne protokol finder anvendelse fra dens ikrafttræden.
3. I overgangsperioden finder aftalen om handel med landbrugsprodukter fortsat anvendelse for så vidt angår bilag 4, 5, 6 og 11 til aftalen.

4. Schweiz kan meddele Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed sit ønske om at afslutte overgangsperioden tidligere end 24 måneder efter denne protokols ikrafttræden. I så fald fastsætter Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed slutdatoen for overgangsperioden og underretter Den Blandede Landbrugskomité, der er nedsat ved artikel 6 i aftalen om handel med landbrugsprodukter, herom.

5. Ved udgangen af overgangsperioden opdaterer Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed den dato for integration, der er omhandlet i teksten til hver af de retsakter, der er opført i bilag I, afsnit 2.

ARTIKEL 33

Ikrafttræden

1. Denne protokol ratificeres eller godkendes af parterne i overensstemmelse med deres egne procedurer. Parterne giver hinanden meddelelse om fuldførelsen af de interne procedurer, der er nødvendige for denne protokols ikrafttræden.

2. Denne protokol træder i kraft den første dag i den anden måned efter den sidste meddelelse vedrørende følgende retsakter:

a) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer

- b) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- c) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- d) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- e) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- f) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- g) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- h) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- i) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter

- j) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- k) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- l) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union
- m) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer
- n) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet.

ARTIKEL 34

Ændringer og opsigelse

1. Denne protokol kan på et hvilket som helst tidspunkt ændres ved aftale mellem parterne.
2. Hver part kan opsiges denne protokol ved meddelelse herom til den anden part.

3. Denne protokol ophører med at finde anvendelse seks måneder efter modtagelsen af den i stk. 2 omhandlede skriftlige meddelelse.
4. Hvis denne protokol opsiges i overensstemmelse med denne artikels stk. 2, ophører aftalen om handel med landbrugsprodukter med at finde anvendelse på den i stk. 3 omhandlede dato. I så fald finder artikel 17, stk. 4, i aftalen om handel med landbrugsprodukter anvendelse.
5. Hvis aftalen om handel med landbrugsprodukter opsiges i overensstemmelse med aftalens artikel 17, stk. 3, i nævnte aftale, ophører denne protokol med at finde anvendelse på den dato, der er omhandlet i nævnte aftales artikel 17, stk. 4.
6. De rettigheder og forpligtelser, som enkeltpersoner og erhvervsdrivende har erhvervet i medfør af denne protokol før den dato, hvor protokollen ophører med at finde anvendelse, berøres ikke af protokollens ophør. Parterne afgør ved fælles aftale, hvilke foranstaltninger der skal træffes med hensyn til rettigheder, der er ved at blive erhvervet.

Udfærdiget i [...] den [...] i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, der er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol.

(Underskriftsrubrik, til virkning af, på alle 24 EU-sprog: "For Den Europæiske Union" og "For Det Schweiziske Forbund")

RETSAKTER VEDRØRENDE DET FÆLLES FØDEVARESIKKERHEDSOMRÅDE

AFSNIT 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

De retsakter, der integreres i denne protokol i overensstemmelse med artikel 13, eller som anvendes midlertidigt i overensstemmelse med artikel 15, anvendes med forbehold for undtagelserne i artikel 7 og forstås som følger:

Medmindre andet er fastsat ved tekniske tilpasninger:

- de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat for EU-medlemsstaterne i disse retsakter, gælder også for Schweiz
- enhver anden henvisning til medlemsstaterne i disse retsakter forstås som omfattende Schweiz
- henvisninger i disse retsakter til fysiske eller juridiske personer, som er bosiddende eller etableret i EU-medlemsstaterne, forstås som henvisninger til fysiske eller juridiske personer, som er bosiddende eller etableret i Schweiz.

Dette gælder under fuld overholdelse af de institutionelle bestemmelser.

For at tage hensyn til det fælles fødevarer sikkerhedsområdes særlige karakter og med henblik på artikel 18, stk. 4, sidste punktum, har Kommissionen for så vidt angår Schweiz de beføjelser, den har fået tillagt i disse retsakter, medmindre andet er fastsat i de tekniske tilpasninger. Når Kommissionen udøver sådanne beføjelser, bør den samarbejde med de kompetente schweiziske myndigheder i overensstemmelse med praksis vedrørende den gældende lovgivning.

AFSNIT 2

LISTE OVER RETSAKTER

De retsakter, der er opført i dette afsnit, forstås som omfattende retsakter vedtaget på grundlag heraf, og integreres i denne protokol ved afgørelse truffet af Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed i overensstemmelse med artikel 13, stk. 4, indtil datoen for integration som omhandlet i indledningen til hver af de retsakter, der er opført i dette afsnit.

Den relevante dato fastsættes i Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerheds respektive afgørelse.

Retsakterne i dette afsnit gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

Hvor nedenstående retsakter indeholder henvisninger til medlemsstaternes forpligtelser i henhold til forordning (EU) 2016/679 eller direktiv 2002/58/EF, forstås sådanne henvisninger for så vidt angår Schweiz som henvisninger til relevant national lovgivning.

A. Offentlig kontrol og import

1. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol) (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

som ændret ved:

- 1.1. 32021 R 1756: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1756 af 6. oktober 2021 (EUT L 357 af 8.10.2021, s. 27),
- 1.2. 32024 R 3115: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/3115 af 27. november 2024 ((EUT L, 2024/3115, 16.12.2024),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) henvisninger til toldprocedurer forstås som henvisninger til relevant schweizisk lovgivning
- b) i bilag I tilføjes følgende: "31. Schweiz' område".

B. Planteformeringsmateriale

- 2. 31966 L 0401: Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter (EFT 125 af 11.7.1966, s. 2298),

som ændret ved:

- 2.1. 31969 L 0063: Rådets direktiv 69/63/EØF af 18. februar 1969 (EFT L 48 af 26.2.1969, s. 8),
- 2.2. 31971 L 0162: Rådets direktiv 71/162/EØF af 30. marts 1971 (EFT L 87 af 17.4.1971, s. 24),
- 2.3. 31972 L 0274: Rådets direktiv 72/274/EØF af 20. juli 1972 (EFT L 171 af 29.7.1972, s. 37),
- 2.4. 31972 L 0418: Rådets direktiv 72/418/EØF af 6. december 1972 (EFT L 287 af 26.12.1972, s. 22),

- 2.5. 31973 L 0438: Rådets direktiv 73/438/EØF af 11. december 1973 (EFT L 356 af 27.12.1973, s. 79),
- 2.6. 31975 L 0444: Rådets direktiv 75/444/EØF af 26. juni 1975 (EFT L 196 af 26.7.1975, s. 6),
- 2.7. 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EØF af 19. december 1977 (EFT L 16 af 20.1.1978, s. 23),
- 2.8. 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EØF af 25. juli 1978 (EFT L 236 af 26.8.1978, s. 13),
- 2.9. 31978 L 1020: Rådets direktiv 78/1020/EØF af 5. december 1978 (EFT L 350 af 14.12.1978, s. 27),
- 2.10. 31979 L 0692: Rådets direktiv 79/692/EØF af 24. juli 1979 (EFT L 205 af 13.8.1979, s. 1),
- 2.11. 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EØF af 22. april 1986 (EFT L 118 af 7.5.1986, s. 23),
- 2.12. 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EØF af 13. juni 1988 (EFT L 151 af 17.6.1988, s. 82),
- 2.13. 31988 L 0380: Rådets direktiv 88/380/EØF af 13. juni 1988 (EFT L 187 af 16.7.1988, s. 31),

2.14. 31996 L 0072: Rådets direktiv 96/72/EF af 18. november 1996 (EFT L 304 af 27.11.1996, s. 10),

2.15. 31998 L 0095: Rådets direktiv 98/95/EF af 14. december 1998 (EFT L 25 af 1.2.1999, s. 1),

2.16. 31998 L 0096: Rådets direktiv 98/96/EF af 14. december 1998 (EFT L 25 af 1.2.1999, s. 27),

2.17. 32001 L 0064: Rådets direktiv 2001/64/EF af 31. august 2001 (EFT L 234 af 1.9.2001, s. 60),

2.18. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

2.19. 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EF af 22. december 2004 (EUT L 14 af 18.1.2005, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

3. 31966 L 0402: Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med såsæd (EFT 125 af 11.7.1966, s. 2309),

som ændret ved:

- 3.1. 31969 L 0060: Rådets direktiv 69/60/EØF af 18. februar 1969 (EFT L 48 af 26.2.1969, s. 1),
- 3.2. 31971 L 0162: Rådets direktiv 71/162/EØF af 30. marts 1971 (EFT L 87 af 17.4.1971, s. 24),
- 3.3. 31972 L 0274: Rådets direktiv 72/274/EØF af 20. juli 1972 (EFT L 171 af 29.7.1972, s. 37),
- 3.4. 31972 L 0418: Rådets direktiv 72/418/EØF af 6. december 1972 (EFT L 287 af 26.12.1972, s. 22),
- 3.5. 31973 L 0438: Rådets direktiv 73/438/EØF af 11. december 1973 (EFT L 356 af 27.12.1973, s. 79),
- 3.6. 31975 L 0444: Rådets direktiv 75/444/EØF af 26. juni 1975 (EFT L 196 af 26.7.1975, s. 6),
- 3.7. 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EØF af 19. december 1977 (EFT L 16 af 20.1.1978, s. 23),
- 3.8. 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EØF af 25. juli 1978 (EFT L 236 af 26.8.1978, s. 13),

- 3.9. 31978 L 1020: Rådets direktiv 78/1020/EØF af 5. december 1978 (EFT L 350 af 14.12.1978, s. 27),
- 3.10. 31979 L 0692: Rådets direktiv 79/692/EØF af 24. juli 1979 (EFT L 205 af 13.8.1979, s. 1),
- 3.11. 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EØF af 22. april 1986 (EFT L 118 af 7.5.1986, s. 23),
- 3.12. 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EØF af 13. juni 1988 (EFT L 151 af 17.6.1988, s. 82),
- 3.13. 31988 L 0380: Rådets direktiv 88/380/EØF af 13. juni 1988 (EFT L 187 af 16.7.1988, s. 31),
- 3.14. 31996 L 0072: Rådets direktiv 96/72/EF af 18. november 1996 (EFT L 304 af 27.11.1996, s. 10),
- 3.15. 31998 L 0095: Rådets direktiv 98/95/EF af 14. december 1998 (EFT L 25 af 1.2.1999, s. 1),
- 3.16. 31998 L 0096: Rådets direktiv 98/96/EF af 14. december 1998 (EFT L 25 af 1.2.1999, s. 27),
- 3.17. 32001 L 0064: Rådets direktiv 2001/64/EF af 31. august 2001 (EFT L 234 af 1.9.2001, s. 60),

3.18. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

3.19. 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EF af 22. december 2004 (EUT L 14 af 18.1.2005, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

4. 31968 L 0193: Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin (EFT L 93 af 17.4.1968, s. 15),

som ændret ved:

4.1. 31971 L 0140: Rådets direktiv 71/140/EØF af 22. marts 1971 (EFT L 71 af 25.3.1971, s. 16),

4.2. 31974 L 0648: Rådets direktiv 74/648/EØF af 9. december 1974 (EFT L 352 af 28.12.1974, s. 43),

4.3. 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EØF af 19. december 1977 (EFT L 16 af 20.1.1978, s. 23),

4.4. 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EØF af 25. juli 1978 (EFT L 236 af 26.8.1978, s. 13),

- 4.5. 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EØF af 22. april 1986 (EFT L 118 af 7.5.1986, s. 23),
- 4.6. 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EØF af 13. juni 1988 (EFT L 151 af 17.6.1988, s. 82),
- 4.7. 32002 L 0011: Rådets direktiv 2002/11/EF af 14. februar 2002 (EFT L 53 af 23.2.2002, s. 20),
- 4.8. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),
- 4.9. 32003 R 1829: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

- 5. 31998 L 0056: Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 (EFT L 226 af 13.8.1998, s. 16),

som ændret ved:

- 5.1. 32003 R 0806: Rådets forordning (EF) nr. 806/2003 af 14. april 2003 (EUT L 122 af 16.5.2003, s. 1),

5.2. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

6. 31999 L 0105: Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale (EFT L 11 af 15.1.2000, s. 17), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

7. 32002 L 0053: Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 1),

som ændret ved:

7.1. 32003 R 1829: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

8. 32002 L 0054: Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 12),

som ændret ved:

8.1. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

8.2. 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EF af 22. december 2004 (EUT L 14 af 18.1.2005, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

9. 32002 L 0055: Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 33),

som ændret ved:

9.1. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

9.2. 32003 R 1829: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1),

9.3. 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EF af 22. december 2004 (EUT L 14 af 18.1.2005, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

10. 32002 L 0056: Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 60),

som ændret ved:

- 10.1. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

11. 32002 L 0057: Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 74),

som ændret ved:

- 11.1. 32002 L 0068: Rådets direktiv 2002/68/EF af 19. juli 2002 (EFT L 195 af 24.7.2002, s. 32),

- 11.2. 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EF af 18. juni 2003 (EUT L 165 af 3.7.2003, s. 23),

- 11.3. 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EF af 22. december 2004 (EUT L 14 af 18.1.2005, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

12. 32008 L 0072: Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø (EUT L 205 af 1.8.2008, s. 28), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.
13. 32008 L 0090: Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion (EUT L 267 af 8.10.2008, s. 8), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

C. Plantebeskyttelsesmidler

14. 32009 R 1107: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1),

som ændret ved:

- 14.1. 32013 R 0518: Rådets forordning (EU) nr. 518/2013 af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 72),
- 14.2. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),
- 14.3. 32019 R 1009: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 (EUT L 170 af 25.6.2019, s. 1),

14.4. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasning:

I bilag I tilhører Schweiz Zone B — Midt.

15. 32009 L 0128: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 71),

som ændret ved:

15.1. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

D. Plantesundhed

16. 32016 R 2031: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF (EUT L 317 af 23.11.2016, s. 4),

som ændret ved:

- 16.1. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

- 16.2. 32024 R 3115: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/3115 af 27. november 2024 (EUT L, 2024/3115, 16.12.2024),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) i artikel 45, stk. 1, kan et billede af det schweiziske flag eller våbenskjold anvendes i informationsmaterialet sammen med eller i stedet for Unionens flag

- b) i bilag VII, kan et billede af det schweiziske flag eller våbenskjold anvendes i plantepasset i stedet for Unionens flag
- c) i bilag VIII kan et billede af det schweiziske våbenskjold anvendes på plantesundhedscertifikater, plantesundhedscertifikatet til brug ved reeksport og plantesundhedscertifikatet til brug før eksport i stedet for Unionens flag. Certifikaterne udstedes i Schweiz' navn, og om nødvendigt erstattes udtrykket "EU" med udtrykket "CH"
- d) henvisninger til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 læses for så vidt angår Schweiz som en henvisning til relevant national lovgivning.

E. Foder

17. 32002 L 0032: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer (EFT L 140 af 30.5.2002, s. 10),

som ændret ved:

- 17.1. 32009 R 0219: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 109),

- 17.2. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

18. 32003 R 1831: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 29),

som ændret ved:

18.1. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

18.2. 32009 R 0767: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2009 af 13. juli 2009 (EUT L 229 af 1.9.2009, s. 1),

18.3. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

18.4. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

19. 32005 R 0183: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne (EUT L 35 af 8.2.2005, s. 1),

som ændret ved:

19.1. 32009 R 0219: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 109),

19.2. 32019 R 0004: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/4 af 11. december 2018 (EUT L 4 af 7.1.2019, s. 1),

19.3. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

20. 32009 R 0767: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2009 af 13. juli 2009 om markedsføring og anvendelse af foder, ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 og ophævelse af Rådets direktiv 79/373/EØF, Kommissionens direktiv 80/511/EØF, Rådets direktiv 82/471/EØF, 83/228/EØF, 93/74/EØF, 93/113/EF og 96/25/EF og Kommissionens beslutning 2004/217/EF (EUT L 229 af 1.9.2009, s. 1), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasning:

Schweiz kan fortsætte med at anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning, der fastsætter begrænsninger vedrørende brug af fodermidler fremstillet af sorter af *Cannabis sp* til fødevareproducerende dyr, ud over de bestemmelser, der er fastsat i bilag III til forordning (EF) nr. 767/2009.

F. Dyreavl – Zooteknik

21. 31990 L 0428: Rådets direktiv 90/428/EØF af 26. juni 1990 om samhandelen med enhovede dyr bestemt til konkurrencer og om fastsættelse af betingelserne for deltagelse i disse konkurrencer (EFT L 224 af 18.8.1990, s. 60),

som ændret ved:

- 21.1. 32008 L 0073: Rådets direktiv 2008/73/EF af 15. juli 2008 (EUT L 219 af 14.8.2008, s. 40),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

22. 32016 R 1012: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genealogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr, hybridavlssvin og avlsmateriale herfra og om ændring af forordning (EU) nr. 652/2014, Rådets direktiv 89/608/EØF og 90/425/EØF og ophævelse af visse retsakter på området for dyreavl ("dyreavlsforordning") (EUT L 171 af 29.6.2016, s. 66), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

G. Dyresundhed, bekæmpelse af zoonose

23. 32016 R 0429: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed ("dyresundhedsloven") (EUT L 84 af 31.3.2016, s. 1),

som ændret ved:

- 23.1. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasning:

I artikel 49, stk. 1, påtager Schweiz sig at afholde udgifterne til transport og erstatning af de antigener, vacciner og diagnostisk reagenser, der leveres til Schweiz i henhold til denne bestemmelse.

24. 32013 R 0576: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 576/2013 af 12. juni 2013 om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr og om ophævelse af forordning (EF) nr. 998/2003 (EUT L 178 af 28.6.2013, s. 1), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

25. 32001 R 0999: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser (EFT L 147 af 31.5.2001, s. 1),

som ændret ved:

- 25.1. 32003 R 1128: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1128/2003 af 16. juni 2003 (EUT L 160 af 28.6.2003, s. 1),

- 25.2. 32005 R 0932: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 932/2005 af 8. juni 2005 (EUT L 163 af 23.6.2005, s. 1),

- 25.3. 32006 R 1923: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1923/2006 af 18. december 2006 (EUT L 404 af 30.12.2006, s. 1),

- 25.4. 32009 R 0220: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 220/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 155),

- 25.5. 32013 R 0517: Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 1),

- 25.6. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

26. 32003 R 2160: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 af 17. november 2003 om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarebårne zoonotiske agenser (EUT L 325 af 12.12.2003, s. 1),

som ændret ved:

- 26.1. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

- 26.2. 32013 R 0517: Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 1),

- 26.3. 32016 R 0429: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 (EUT L 84 af 31.3.2016, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

27. 32003 L 0099: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/99/EF af 17. november 2003 om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF (EUT L 325 af 12.12.2003, s. 31),

som ændret ved:

- 27.1. 32006 L 0104: Rådets direktiv 2006/104/EF af 20. november 2006 (EUT L 363 af 20.12.2006, s. 352),

27.2. 32009 R 0219: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 109),

27.3. 32013 L 0020: Rådets direktiv 2013/20/EU af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 234),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

H. Fødevarer – generelt

28. 32002 R 0178: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1),

som ændret ved:

28.1. 32003 R 1642: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1642/2003 af 22. juli 2003 (EUT L 245 af 29.9.2003, s. 4),

28.2. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

28.3. 32017 R 0745: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/745 af 5. april 2017 (EUT L 117 af 5.5.2017, s. 1),

28.4. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

28.5. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) Schweiz deltager i Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (herefter benævnt "autoriteten") arbejde
- b) Schweiz bidrager finansielt til de i litra a) omhandlede aktiviteter i overensstemmelse med artikel 9 i og bilag II til denne protokol
- c) Schweiz deltager fuldt ud i autoritetens bestyrelse og rådgivende forum og har i disse de samme rettigheder og forpligtelser som EU-medlemsstaterne bortset fra stemmeret
- d) hvor der udvælges og udnævnes schweiziske eksperter, deltager disse fuldt ud i videnskabelige komitéer og videnskabelige paneler og har i disse de samme rettigheder og forpligtelser som alle deltagende andre eksperter i overensstemmelse med den gældende lovgivningsmæssige ramme

- e) Schweiz skal være i stand til at udpege kompetente organisationer, der er aktive inden for autoritetens områder, og som kan bistå autoriteten
- f) uanset artikel 12, stk. 2, litra a), i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Den Europæiske Union¹ kan autoriteten beslutte at ansætte schweiziske statsborgere, som er i fuld besiddelse af deres borgerlige rettigheder. Autoriteten kan acceptere eksperter udstationeret af Schweiz
- g) Schweiz indrømmer autoriteten og dets personale inden for rammerne af deres officielle funktioner for autoriteten de privilegier og immuniteter, der er fastsat i tillæg 2, og som er baseret på artikel 1-6, 10-15, 17 og 18 i protokol nr. 7. Henvisninger til de tilsvarende artikler i nævnte protokol er angivet i parentes til orientering
- h) Schweiz deltager fuldt ud i netværk under autoriteten og har i disse de samme rettigheder og forpligtelser som EU-medlemsstaterne.

I Fødevarer – hygiejne

29. 31989 L 0108: Rådets direktiv 89/108/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om dybfrosne levnedsmidler (EFT L 40 af 11.2.1989, s. 34),

---

¹ Forordning nr. 31 (EØF), 11 (Euratom), om vedtægten for tjenestemænd og om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Det europæiske økonomiske Fællesskab og Det europæiske Atomenergifællesskab (EFT 45 af 14.6.1962, s. 1385/62) herunder alle senere ændringer.

som ændret ved:

29.1. 32003 R 1882: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1),

29.2. 32006 L 0107: Rådets direktiv 2006/107/EF af 20. november 2006 (EUT L 363 af 20.12.2006, s. 411),

29.3. 32008 R 1137: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 (EUT L 311 af 21.11.2008, s. 1),

29.4. 32013 L 0020: Rådets direktiv 2013/20/EU af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 234),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

30. 32004 R 0852: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1),

som ændret ved:

30.1. 32009 R 0219: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 109),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

31. 32004 R 0853: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55),

som ændret ved:

31.1. 32009 R 0219: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 (EUT L 87 af 31.3.2009, s. 109),

31.2. 32013 R 0517: Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 1),

31.3. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

31.4. 32021 R 1756: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1756 af 6. oktober 2021 (EUT L 357 af 8.10.2021, s. 27),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

J. Fødevarer – ingredienser, spor og handelsnormer

32. 32002 L 0046: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/46/EF af 10. juni 2002 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om kosttilskud (EFT L 183 af 12.7.2002, s. 51),

som ændret ved:

32.1. 32008 R 1137: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 (EUT L 311 af 21.11.2008, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

33. 32003 R 2065: Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 2065/2003 af 10. november 2003 om røgaromaer, som anvendes eller er bestemt til anvendelse i eller på fødevarer (EUT L 309 af 26.11.2003, s. 1),

som ændret ved:

33.1. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

33.2. 32019 R 1243: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1243 af 20. juni 2019 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 241),

33.3. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

34. 32006 R 1925: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1925/2006 af 20. december 2006 om tilsætning af vitaminer og mineraler samt visse andre stoffer til fødevarer (EUT L 404 af 30.12.2006, s. 26),

som ændret ved:

- 34.1. 32008 R 0108: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 108/2008 af 15. januar 2008 (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 11),

- 34.2. 32011 R 1169: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

35. 32008 R 1331: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1331/2008 af 16. december 2008 om en fælles godkendelsesprocedure for fødevaretilsætningsstoffer, fødevareenzymmer og fødevarearomaer (EUT L 354 af 31.12.2008, s. 1),

som ændret ved:

- 35.1. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

36. 32008 R 1332: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1332/2008 af 16. december 2008 om fødevareenzymmer og om ændring af Rådets direktiv 83/417/EØF, Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999, direktiv 2000/13/EF, Rådets direktiv 2001/112/EF og forordning (EF) nr. 258/97 (EUT L 354 af 31.12.2008, s. 7), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.
37. 32008 R 1333: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer (EUT L 354 af 31.12.2008, s. 16), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.
38. 32008 R 1334: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1334/2008 af 16. december 2008 om aromaer og visse fødevareingredienser med aromagivende egenskaber til anvendelse i og på fødevarer og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96, forordning (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF (EUT L 354 af 31.12.2008, s. 34),

som ændret ved:

- 38.1. 32011 R 1169: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18),
- 38.2. 32014 R 0251: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 af 26. februar 2014 (EUT L 84 af 20.3.2014, s. 14),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

39. 32013 R 0609: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 609/2013 af 12. juni 2013 om fødevarer bestemt til spædbørn og småbørn, fødevarer til særlige medicinske formål og kosterstatning til vægtkontrol og om ophævelse af Rådets direktiv 92/52/EØF, Kommissionens direktiv 96/8/EF, 1999/21/EF, 2006/125/EF og 2006/141/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/39/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 41/2009 og (EF) nr. 953/2009 (EUT L 181 af 29.6.2013, s. 35), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.
40. 32015 L 2203: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2203 af 25. november 2015 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende kaseiner og kaseinater til konsum og om ophævelse af Rådets direktiv 83/417/EØF (EUT L 314 af 1.12.2015, s. 1), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.
41. 32015 R 2283: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 af 25. november 2015 om nye fødevarer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 258/97 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1852/2001 (EUT L 327 af 11.12.2015, s. 1),

som ændret ved:

- 41.1. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

K. Fødevarer – pesticidrester og rester af veterinærlægemidler og kontaminanter

42. 31993 R 0315: Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler (EFT L 37 af 13.2.1993, s. 1),

som ændret ved:

- 42.1. 32003 R 1882: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1),

- 42.2. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

43. 32005 R 0396: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1),

som ændret ved:

- 43.1. 32008 R 0299: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 299/2008 af 11. marts 2008 (EUT L 97 af 9.4.2008, s. 67),

43.2. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

44. 32009 R 0470: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 470/2009 af 6. maj 2009 om fællesskabsprocedurer for fastsættelse af grænseværdier for restkoncentrationer af farmakologisk virksomme stoffer i animalske fødevarer, om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 726/2004 (EUT L 152 af 16.6.2009, s. 11), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) artikel 3, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 25 og 27 finder i forbindelse med denne protokol ikke anvendelse på Schweiz
- b) Schweiz deltager ikke i Det Stående Udvalg for Veterinærlægemidler eller i ekspertgrupperne for veterinærlægemidler.

Schweiz deltager ikke i, og schweiziske eksperter høres ikke i forbindelse med, udarbejdelsen af forslag og udkast vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af farmakologisk virksomme stoffer i animalske fødevarer, når disse fastsættes som led i procedurer vedrørende veterinærlægemidler.

L. Materialer bestemt til kontakt med fødevarer

45. 32004 R 1935: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1935/2004 af 27. oktober 2004 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og om ophævelse af direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF (EUT L 338 af 13.11.2004, s. 4),

som ændret ved:

- 45.1. 32009 R 0596: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009 (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 14),

- 45.2. 32019 R 1381: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1381 af 20. juni 2019 (EUT L 231 af 6.9.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

46. 31984 L 0500: Rådets direktiv 84/500/EØF af 15. oktober 1984 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om keramiske genstande, bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler (EFT L 277 af 20.10.1984, s. 12), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

M. Mærkning af fødevarer og præsentation af samt reklame for fødevarer og ernærings- eller sundhedsanprisninger

47. 32000 R 1760: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 820/97 (EFT L 204 af 11.8.2000, s. 1),

som ændret ved:

- 47.1. 32013 R 0517: Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013 (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 1),

- 47.2. 32014 R 0653: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 653/2014 af 15. maj 2014 (EUT L 189 af 27.6.2014, s. 33),

- 47.3. 32016 R 0429: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 ("dyresundhedsloven") (EUT L 84 af 31.3.2016, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

48. 32006 R 1924: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (EUT L 404 af 30.12.2006, s. 9),

som ændret ved:

48.1. 32008 R 0107: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 107/2008 af 15. januar 2008 (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 8),

48.2. 32008 R 0109: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 109/2008 af 15. januar 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 1924/2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 14),

48.3. 32011 R 1169: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

49. 32011 R 1169: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18),

som ændret ved:

49.1. 32015 R 2283: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 af 25. november 2015 (EUT L 327 af 11.12.2015, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) Schweiz kan fortsat anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning vedrørende obligatorisk angivelse af oprindelsesland eller herkomststed samt, for så vidt angår produkter med oprindelse i Unionen, bestemmelser om:
  - at angivelsen "EU" som produktionsland kan accepteres og
  - at angivelse af fødevarevirksomhedslederens navn eller virksomhedsnavn samt adresse opfylder kravet om obligatorisk angivelse af produktionslandet
- b) Schweiz kan fortsat anvende bestemmelser i schweizisk lovgivning vedrørende obligatorisk mærkning af utilsigtede spor af allergener i fødevarer.

50. 32011 L 0091: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/91/EU af 13. december 2011 om angivelser af eller mærker til identifikation af et bestemt levnedsmiddelparti (EUT L 334 af 16.12.2011, s. 1).

N. Fødevarer – andet

51. 31999 L 0002: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF af 22. februar 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling (EFT L 66 af 13.3.1999, s. 16),

som ændret ved:

51.1. 32003 R 1882: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1),

51.2. 32008 R 1137: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 (EUT L 311 af 21.11.2008, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

52. 31999 L 0003: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/3/EF af 22. februar 1999 om opstilling af en fællesskabsliste over levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling (EFT L 66 af 13.3.1999, s. 24).

53. 32009 L 0032: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/32/EF af 23. april 2009 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ekstraktionsmidler anvendt ved fremstilling af fødevarer og fødevareingredienser (EUT L 141 af 6.6.2009, s. 31), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

54. 32009 L 0054: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/54/EF af 18. juni 2009 om udvinding og markedsføring af naturligt mineralvand (EUT L 164 af 26.6.2009, s. 45), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette direktiv, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

55. 32016 R 0052: Rådets forordning (Euratom) 2016/52 af 15. januar 2016 om fastsættelse af de maksimalt tilladte niveauer for radioaktivitet i fødevarer og foder som følge af nukleare ulykker eller andre tilfælde af strålingsfare og om ophævelse af Rådets forordning (Euratom) nr. 3954/87 og Kommissionens forordning (Euratom) nr. 944/89 og (Euratom) nr. 770/90 (EUT L 13 af 20.1.2016, s. 2), herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

O. Genetisk modificerede organismer

Den i artikel 7, stk. 1, litra a), første led, i denne protokol omhandlede tærskel er fastsat i artikel 12, stk. 2, og artikel 24, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1).

Foder fremstillet af genetisk modificerede organismer som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), andet led, i denne protokol, er tilladt i henhold til artikel 19 i forordning (EF) nr. 1829/2003.

P. Dyrevelfærd

56. 32005 R 0001: Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97 (EUT L 3 af 5.1.2005, s. 1),

som ændret ved:

- 56.1. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Forordningens bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasning:

i artikel 1, stk. 3, tilføjes følgende punktum:

"Schweiz kan fortsat anvende bestemmelser i national ret vedrørende transport af dyr på dets område, herunder transit af kvæg, får, geder, svin, heste eller fjerkræ til slagtning, og bestemme, at sådan transit kun er tilladt med jernbane eller ad luftvejen i Schweiz."

57. 32009 R 1099: Rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (EUT L 303 af 18.11.2009, s. 1),

som ændret ved:

- 57.1. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Q. Animalske biprodukter

58. 32009 R 1069: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002 (forordningen om animalske biprodukter) (EUT L 300 af 14.11.2009, s. 1),

som ændret ved:

- 58.1. 32010 L 0063: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/63/EU af 22. september 2010 (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 33),

- 58.2. 32013 R 1385: Rådets forordning (EU) nr. 1385/2013 af 17. december 2013 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 86),

- 58.3. 32017 R 0625: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1),

- 58.4. 32019 R 1009: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 (EUT L 170 af 25.6.2019, s. 1),

herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

R. Sundhed og plantesundhed – andet

59. 31996 L 0022: Rådets direktiv 96/22/EF af 29. april 1996 om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal og thyreostatisk virkning og af β -agonister i husdyrbrug og om ophævelse af direktiv 81/602/EØF, 88/146/EØF og 88/299/EØF (EFT L 125 af 23.5.1996, s. 3),

som ændret ved:

59.1. 32003 L 0074: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/74/EF af 22. september 2003 (EUT L 262 af 14.10.2003, s. 17),

59.2. 32008 L 0097: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/97/EF af 19. november 2008 (EUT L 318 af 28.11.2008, s. 9).

Direktivets bestemmelser gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasning:

Artikel 11, stk. 2, litra b), finder ikke anvendelse på eller i Schweiz.

S. Antimikrobiel resistens

60. 32019 R 0006: Artikel 107 (bortset fra stk. 6) og artikel 118 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/6 af 11. december 2018 om veterinærlægemidler og om ophævelse af direktiv 2001/82/EF (EUT L 4 af 7.1.2019, s. 43) sammenholdt med artikel 37, stk. 5, i samme forordning, herunder de retsakter, der er vedtaget på grundlag af disse bestemmelser, og som er blevet integreret senest den 31. december 2024.

Artikel 107, stk. 5, gælder i forbindelse med denne protokol med følgende tilpasninger:

- a) lægemidler, som indeholder de antimikrobielle stoffer eller grupper af antimikrobielle stoffer, der er forbeholdt behandling af visse infektioner hos mennesker i overensstemmelse med Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/1255 (EUT L 191 af 20.7.2022, s. 58), anvendes ikke i dyr
- b) de retsakter, der vedtages på grundlag af artikel 107, stk. 6, i forordning (EU) 2019/6, forstås ikke som værende omfattet af henvisningen til artikel 107 i forordning (EU) 2019/6
- c) Schweiz og schweiziske eksperter deltager ikke i Det Stående Udvalg for Veterinærlægemidler eller i ekspertgrupperne for veterinærlægemidler. Schweiz deltager ikke i, og schweiziske eksperter høres ikke i forbindelse med, udarbejdelsen af forslag og udkast vedrørende fremstilling, markedsføring og brug af veterinærlægemidler.

61. 32019 R 0004: artikel 17, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/4 af 11. december 2018 om fremstilling, markedsføring og anvendelse af foderlægemidler, ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 og ophævelse af Rådets direktiv 90/167/EØF (EUT L 4 af 7.1.2019, s. 1).

ANVENDELSE AF ARTIKEL 9 I PROTOKOLLEN
OM OPRETTELSE AF ET FÆLLES FØDEVARESikkerhedsOMRÅDE

ARTIKEL 1

Liste over aktiviteter inden for rammerne af Unionens agenturer, informationssystemer og andre aktiviteter, som Schweiz skal bidrage finansielt til

Schweiz bidrager finansielt til følgende:

a) agenturer:

- Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), der er oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002¹.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

b) informationssystemer:

- EUROPHYT-portalen (EUROPHYTPORTAL), der er oprettet ved Kommissionens direktiv 94/3/EF af 21. januar 1994¹
- Det hurtige varslingsystem for fødevarer og foder (RASFF), der er oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002²
- Europa-Kommissionens onlineplatform for sundheds- og plantesundhedscertificering (TRACES), der er oprettet ved forordning (EU) 2017/625³
- EU's informationssystem for dyresygdomme (ADIS), der er oprettet ved forordning (EU) 2020/2002⁴

---

¹ Kommissionens direktiv 94/3/EF af 21. januar 1994 om en procedure for meddelelse om tilbageholdelse af en forsendelse eller af en skadegører, der kommer fra et tredjeland, og som frembyder en overhængende fare for plantesundheden (EFT L 32 af 5.2.1994, s. 37).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).

⁴ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/2002 af 7. december 2020 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår EU-anmeldelse af og EU-rapportering om listeopførte sygdomme, for så vidt angår formater og procedurer for forelæggelse af og rapportering om EU-overvågningsprogrammer og udryddelsesprogrammer og for ansøgning om anerkendelse af status som sygdomsfri og for så vidt angår IT-systemet (EUT L 412 af 8.12.2020, s. 1).

c) andre aktiviteter:

ingen.

ARTIKEL 2

Betalingsbetingelser

1. De betalinger, der skal foretages i henhold til artikel 9 i protokollen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske om handel med landbrugsprodukter om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde (i det følgende benævnt "protokollen"), foretages i overensstemmelse med denne artikel.
2. Når Kommissionen indkalder bidrag for regnskabsåret, meddeler den Schweiz følgende oplysninger:
  - a) størrelsen af det operationelle bidrag og
  - b) størrelsen af deltagelsesgebyret.

3. Kommissionen meddeler snarest muligt og senest den 16. april i hvert regnskabsår Schweiz følgende oplysninger i forbindelse med Schweiz' deltagelse:

- a) beløbene for de forpligtelsesbevillinger i det årligt vedtagne EU-budget, der er opført på den eller de relevante EU-subsidiebudgetposter for det pågældende år for hvert EU-agentur, idet der for hvert agentur tages hensyn til eventuelle justerede operationelle bidrag som defineret i artikel 1, og beløbene for de forpligtelsesbevillinger vedrørende det vedtagne EU-budget for det pågældende år til det relevante budget for informationssystemerne og andre aktiviteter, der dækker Schweiz' deltagelse i overensstemmelse med artikel 1
  - b) beløbet for det deltagelsesgebyr, der er omhandlet i protokollens artikel 9, stk. 7 og
  - c) for så vidt angår agenturer, i år N+1, beløbene for de budgetmæssige forpligtelser, der er indgået på grundlag af forpligtelsesbevillinger, som er godkendt i år N på den eller de relevante EU-subsidiebudgetposter vedrørende det årlige EU-budget, der er opført på den eller de relevante EU-subsidiebudgetposter for år N.
4. Kommissionen fremlægger på grundlag af sit budgetforslag et overslag over oplysninger i henhold til stk. 3, litra a) og b), hurtigst muligt og senest den 1. september i regnskabsåret.

5. Kommissionen sender senest den 16. april og, hvis det er relevant for det pågældende agentur, det pågældende informationssystem eller en anden pågældende aktivitet, tidligst den 22. oktober og senest den 31. oktober i hvert regnskabsår en indkaldelse af bidrag til Schweiz svarende til Schweiz' bidrag i henhold til protokollen for hvert af de agenturer, informationssystemer og andre aktiviteter, som Schweiz deltager i.

6. De(n) indkaldelse(r) af bidrag, der er omhandlet i stk. 5, struktureres i rater som følger:

- a) den første tranche for hvert år i forbindelse med indkaldelsen af bidrag, der skal udsendes senest den 16. april, svarer til et beløb, der højst svarer til det anslåede årlige finansielle bidrag til det pågældende agentur, det pågældende informationssystem eller den pågældende aktivitet, jf. stk. 4;

senest 60 dage efter udsendelsen af indkaldelsen af bidrag betaler Schweiz det beløb, der er anført i denne indkaldelse af bidrag

- b) hvor det er relevant, svarer årets anden tranche i forbindelse med indkaldelsen af bidrag, der udstedes tidligst den 22. oktober og senest den 31. oktober, til forskellen mellem det beløb, der er omhandlet i stk. 4, og det beløb, der er omhandlet i stk. 5, hvis det beløb, der er omhandlet i stk. 5, er højere.

Senest den 21. december betaler Schweiz det beløb, der er anført i denne indkaldelse af bidrag.

For hver indkaldelse af bidrag kan Schweiz foretage særskilte betalinger for hvert agentur, informationssystem eller anden aktivitet.

7. Kommissionen sender en enkelt indkaldelse af bidrag i protokollens første gennemførelsesår senest 90 dage efter protokollens ikrafttræden.

Senest 60 dage efter udsendelsen af indkaldelsen af bidrag betaler Schweiz det beløb, der er anført i denne indkaldelse af bidrag.

8. Enhver forsinkelse i betalingen af det finansielle bidrag medfører, at Schweiz skal betale morarenter af det udestående beløb fra forfaldsdagen frem til den dag, hvor det udestående beløb betales fuldt ud.

Rentesatsen for fordringer, der ikke er betalt på forfaldsdagen, er den sats, som Den Europæiske Centralbank den første dag i forfaldsmånedens anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, og som offentliggøres i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende*, eller 0 %, idet den højeste sats finder anvendelse, plus 3,5 procentpoint.

ARTIKEL 3

Justering af det finansielle bidrag fra Schweiz til Unionens agenturer i lyset af gennemførelsen

Justeringen af Schweiz' finansielle bidrag til EU-agenturer foretages i år N + 1, hvor det indledende operationelle bidrag op- eller nedjusteres med forskellen mellem det indledende operationelle bidrag og et justeret bidrag, der beregnes ved at anvende fordelingsnøglen for år N på de budgetmæssige forpligtelser, som er indgået på grundlag af forpligtelsesbevillinger, der er godkendt i år N under den eller de relevante EU-subsidiebudgetpost(er). Hvor det er relevant, skal der i forskellen tages hensyn for hvert agentur til det regionalt justerede operationelle bidrag som defineret i artikel 1.

ARTIKEL 4

Overgangsordninger

Hvis datoen for protokollens ikrafttræden ikke er den 1. januar, finder denne artikel anvendelse uanset artikel 2.

For protokollens første gennemførelsesår, for så vidt angår det operationelle bidrag, der skal betales for det pågældende år, og som gælder for det relevante agentur, det relevante informationssystem eller en anden relevant aktivitet, jf. protokollens artikel 9 og artikel 1-3 i nærværende bilag, nedsættes det operationelle bidrag pro rata temporis ved at gange det årlige operationelle bidrag, der skal betales, med forholdet mellem følgende:

- antallet af kalenderdage fra ikrafttrædelsesdatoen og frem til den 31. december i det pågældende år og
- det samlede antal kalenderdage i det pågældende år.

VOLDGIFTSRET

KAPITEL I

INDLEDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL I.1

Anvendelsesområde

Hvis en af parterne (i det følgende benævnt parterne") indbringer en tvist for voldgiftsretten i overensstemmelse med artikel 20, stk. 2, eller artikel 21, stk. 2, i protokollen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde (i det følgende benævnt "protokollen"), finder reglerne i dette tillæg anvendelse.

ARTIKEL I.2

Justitskontor og sekretariatsbistand

Den Faste Voldgiftsrets internationale kontor i Haag (i det følgende benævnt "voldgiftsrettens internationale kontor") varetager funktionen som justitskontor samt de nødvendige sekretariatsopgaver.

ARTIKEL I.3

Meddelelser og beregning af frister

1. Meddelelser og forslag kan sendes ved hjælp af ethvert kommunikationsmiddel, der certificerer eller gør det muligt at certificere deres fremsendelse.
2. Sådanne meddelelser kan kun sendes elektronisk, hvis en part har udpeget eller godkendt en adresse specifikt til dette formål.
3. Sådanne meddelelser, der forkyndes for parterne, sendes for Schweiz' vedkommende til Europaafdelingen under det føderale udenrigsministerium og for Unionens vedkommende til Kommissionens Juridiske Tjeneste.

4. Enhver frist, der fastsættes i dette tillæg, løber fra dagen efter, at en begivenhed indtræffer, eller en handling finder sted. Hvis sidste dag for indgivelse af et dokument ikke er en arbejdsdag i EU's institutioner eller for Schweiz' regering, udløber fristen for indgivelse af dokumentet den første efterfølgende arbejdsdag. Dage, der ligger inden for fristen og som ikke er arbejdsdage, tælles med.

ARTIKEL I.4

Meddelelse om voldgift

1. Den part, der tager initiativ til at anvende voldgift (i det følgende benævnt "klageren"), sender en meddelelse om voldgift til den anden part (i det følgende benævnt "den indklagede") og til voldgiftsrettens internationale kontor.
2. Voldgiftssagen anses for at begynde dagen efter den dato, hvor den indklagede modtager meddelelsen om voldgift.
3. Meddelelsen om voldgift skal indeholde følgende oplysninger:
  - a) kravet om, at tvisten henvises til voldgift
  - b) parternes navne og kontaktoplysninger
  - c) navn og adresse på klagerens repræsentant(er)

- d) retsgrundlaget for sagen (protokollens artikel 20, stk. 2, eller artikel 21, stk. 2) og:
- i) i de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 2, det spørgsmål, der ligger til grund for tvisten, som officielt opført på Den Blandede Komité for Fødevareressikkerheds dagsorden i overensstemmelse med protokollens artikel 21, stk. 1 og
  - ii) i de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 21, stk. 2, voldgiftsrettens afgørelse, eventuelle gennemførte foranstaltninger som omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 5, og de omtvistede kompensationsforanstaltninger
- e) angivelse af den eller de regler, der er årsag til tvisten, eller som hænger sammen med den
- f) en kort beskrivelse af tvisten og
- g) udpegelse af en voldgiftsmand eller, hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpegelse af to voldgiftsmænd.
4. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 3, kan meddelelsen om voldgift også indeholde oplysninger om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol.
5. Eventuelle påstande om, at meddelelsen om voldgift er utilstrækkelig, er ikke til hinder for etableringen af voldgiftsretten. Tvisten afgøres endeligt af voldgiftsretten.

ARTIKEL I.5

Svar på meddelelsen om voldgift

1. Senest 60 dage efter modtagelsen af meddelelsen om voldgift sender den indklagede et svar herpå til klageren og voldgiftsrettens internationale kontor, som skal indeholde følgende oplysninger:

- a) parternes navne og kontaktoplysninger
- b) navn og adresse på den indklagedes repræsentant(er)
- c) svar på de oplysninger i meddelelsen om voldgift, der er omhandlet i artikel I.4, stk. 3, litra d)-f), og
- d) udpegelse af en voldgiftsmand eller, hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpegelse af to voldgiftsmænd.

2. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 3, kan svaret på meddelelsen om voldgift også indeholde svar på de oplysninger i meddelelsen om voldgift, der er omhandlet i dette tillægs artikel I.4, stk. 4, samt oplysninger om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol.

3. Den indklagedes manglende, ufuldstændige eller forsinkede svar på meddelelsen om voldgift er ikke til hinder for etableringen af en voldgiftsret. Tvisten afgøres endeligt af voldgiftsretten.

4. Hvis den indklagede i sit svar på meddelelsen om voldgift anmoder om, at voldgiftsretten skal bestå af fem voldgiftsmænd, udpeger klageren en yderligere voldgiftsmand senest 30 dage efter modtagelsen af svaret på meddelelsen om voldgift.

ARTIKEL I.6

Repræsentation og bistand

1. Parterne repræsenteres ved voldgiftsretten af en eller flere repræsentanter. Repræsentanterne kan bistås af rådgivere eller advokater.

2. Enhver udskiftning af repræsentanter eller ændringer af deres adresser meddeles den anden part, voldgiftsrettens internationale kontor og voldgiftsretten. Voldgiftsretten kan til enhver tid på eget initiativ eller efter anmodning fra en part anmode om dokumentation for de beføjelser, der er tillagt parternes repræsentanter.

KAPITEL II

VOLDGIFTSRETTENS SAMMENSÆTNING

ARTIKEL II.1

Antallet af voldgiftsmænd

Voldgiftsretten består af tre voldgiftsmænd. Hvis klageren i sin meddelelse om voldgift eller den indklagede i sit svar på meddelelsen om voldgift anmoder herom, skal voldgiftsretten bestå af fem voldgiftsmænd.

ARTIKEL II.2

Udpegelse af voldgiftsmænd

1. Hvis der skal udpeges tre voldgiftsmænd, udpeger hver af parterne en af dem. De to voldgiftsmænd, der udpeges af parterne, udvælger den tredje voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten.
2. Hvis der skal udpeges fem voldgiftsmænd, udpeger hver af parterne to af dem. De fire voldgiftsmænd, der udpeges af parterne, udvælger den femte voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten.

3. Hvis voldgiftsmændene ikke senest 30 dage efter, at den sidste voldgiftsmand er blevet udpeget af parterne, er nået til enighed om valget af formand for voldgiftsretten, udpeges formanden af generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret.
4. For at lette udvælgelsen af voldgiftsmænd til voldgiftsretten udarbejdes der en vejledende liste over personer med de i stk. 6 omhandlede kvalifikationer, som ajourføres og skal være fælles for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed, udfærdiget i [...] den [...] (i det følgende benævnt "sundhedsaftalen"), aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, udfærdiget i Luxembourg den 21. juni 1999, (i det følgende benævnt "aftalen om handel med landbrugsprodukter") og aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union, udfærdiget i [...] den [...] (i det følgende benævnt "aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag"). Med henblik på protokollen vedtager Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed denne liste ved en afgørelse og holder den ajour.
5. Hvis en part ikke udpeger en voldgiftsmand, udpeger generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret en fra den i stk. 4 omhandlede liste. Hvis der ikke findes en sådan liste, udpeger generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret voldgiftsmanden ved lodtrækning blandt de personer, som den ene eller begge parter formelt har foreslået med henblik på stk. 4.

6. De personer, som voldgiftsretten er sammensat af, skal, hvad enten de har tilknytning til parterne eller ej, være højt kvalificerede, garanteret uafhængige og fri for interessekonflikter samt have en bred vifte af erfaring. De skal navnlig have dokumenteret ekspertise inden for jura og de områder, der er omfattet af denne protokol, de må ikke modtage instruktioner fra nogen af parterne og de skal handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering i spørgsmål vedrørende tvisten. Formanden for voldgiftsretten skal også have erfaring med tvistbilæggelsesprocedurer.

ARTIKEL II.3

Voldgiftsmændenes erklæringer

1. Når en person er i betragtning til udpegelse som voldgiftsmand, skal denne person oplyse om alle forhold, der kan give anledning til berettiget tvivl om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed. Fra udpegelsen og under hele voldgiftsproceduren underretter en voldgiftsmand straks parterne og de øvrige voldgiftsmænd om sådanne forhold, hvis vedkommende ikke allerede har gjort det.
2. En voldgiftsmand kan afsættes, hvis der er forhold, der kan give anledning til berettiget tvivl om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed.
3. En part kan kun anmode om afsættelse af en af denne part udpeget voldgiftsmand, af en grund, som den pågældende part først har fået kendskab til efter udpegelsen.

4. Hvis en voldgiftsmand undlader at handle, eller hvis det retligt eller faktisk er umuligt for en voldgiftsmand at varetage sin opgave, finder proceduren for afsættelse af voldgiftsmænd i artikel II.4 anvendelse.

ARTIKEL II.4

Afsættelse af voldgiftsmænd

1. Hvis en part ønsker at afsætte en voldgiftsmand, indgiver parten en anmodning om afsættelse senest 30 dage efter den dato, hvor vedkommende har fået meddelelse om udpegelsen af den pågældende voldgiftsmand, eller senest 30 dage efter den dato, hvor vedkommende har fået kendskab til de forhold, der er omhandlet i artikel II.3.
2. Anmodningen om afsættelse sendes til den anden part, den voldgiftsmand, der skal afsættes, de øvrige voldgiftsmænd og voldgiftsrettens internationale kontor. Anmodningen om afsættelse skal begrundes.
3. Når der er fremsat en anmodning om afsættelse, kan den anden part acceptere anmodningen om afsættelse. Den pågældende voldgiftsmand kan også træde tilbage. Hverken en accept af anmodningen eller voldgiftsmandens tilbagetrædelse indebærer, at begrundelsen for anmodningen om afsættelse anerkendes.
4. Hvis den anden part ikke accepterer anmodningen om afsættelse inden for en frist på 15 dage regnet fra datoen for meddelelsen af anmodningen om afsættelse, eller hvis den pågældende voldgiftsmand ikke træder tilbage, kan den part, der anmoder om afsættelsen, anmode generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret om at træffe en afgørelse om afsættelse.
5. Medmindre parterne aftaler andet, skal den i stk. 4 omhandlede afgørelse begrundes.

ARTIKEL II.5

Udskiftning af en voldgiftsmand

1. Hvis det er nødvendigt at udskifte en voldgiftsmand under voldgiftssagen, udpeges eller udvælges en afløser efter den procedure i artikel II.2, der fandt anvendelse på udpegelsen eller udvælgelsen af den voldgiftsmand, der skal udskiftes, jf. dog denne artikels stk. 2. Denne procedure finder anvendelse, selv om en af parterne ikke har udøvet retten til at udpege eller deltage i udpegelsen af den voldgiftsmand, der skal udskiftes.
2. I tilfælde af udskiftning af en voldgiftsmand genoptages proceduren på det tidspunkt, hvor den udskiftede voldgiftsmand ophørte med at varetage sine opgaver, medmindre voldgiftsretten træffer anden afgørelse.

ARTIKEL II.6

Fritagelse for ansvar

Medmindre der er tale om forsætlige forseelser eller grov uagtsomhed, giver parterne i videst muligt omfang og i overensstemmelse med gældende lovgivning afkald på ethvert krav over for voldgiftsmændene for eventuelle handlinger eller undladelser i forbindelse med voldgiften.

KAPITEL III

VOLDGIFTSSAGER

ARTIKEL III.1

Almindelige bestemmelser

1. Datoen for etableringen af voldgiftsretten er den dato, på hvilken den sidste voldgiftsmand har accepteret sin udnævnelse.
2. Voldgiftsretten sikrer, at parterne behandles lige, og at hver part på et hensigtsmæssigt tidspunkt i sagen har tilstrækkelig mulighed for at gøre sine rettigheder gældende og fremlægge sin sag. Voldgiftsretten fører sagen på en sådan måde, at forsinkelser og unødvendige udgifter undgås, og at tvisten mellem parterne bilægges.
3. Efter at voldgiftsretten har hørt parterne afholdes der et møde, medmindre voldgiftsretten træffer anden afgørelse.
4. Når en part sender en meddelelse til voldgiftsretten, gør vedkommende dette gennem voldgiftsrettens internationale kontor med samtidig kopi til den anden part. Voldgiftsrettens internationale kontor sender en kopi af denne meddelelse til hver voldgiftsmand.

ARTIKEL III.2

Voldgiftssted

Voldgiften finder sted i Haag. Voldgiftsretten kan, under ekstraordinære omstændigheder, mødes på ethvert andet sted, som den finder hensigtsmæssigt, med henblik på drøftelser.

ARTIKEL III.3

Sprog

1. Processprogene er fransk og engelsk.
2. Voldgiftsretten kan bestemme, at alle dokumenter, der er vedlagt klageskriftet eller svarskriftet, og alle yderligere dokumenter, der i løbet af sagen fremlægges på originalsproget, skal være ledsaget af en oversættelse til et af processprogene.

ARTIKEL III.4

Klageskrift

1. Klageren sender skriftligt sit klageskrift til den indklagede og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor inden for den frist, der er fastsat af voldgiftsretten. Klageren kan vælge at betragte sin meddelelse om voldgift, jf. artikel I.4, som sit klageskrift, forudsat at det også opfylder betingelserne i nærværende artikels stk. 2 og 3.

2. Klageskriftet skal indeholde følgende oplysninger:

- a) oplysningerne i artikel I.4, stk. 3, litra b)-f)
- b) en redegørelse for sagens kendsgerninger til støtte for påstanden og
- c) de retlige argumenter, der er fremført til støtte for påstanden.

3. Klageskriftet skal så vidt muligt ledsages af alle de dokumenter og andre beviser, som klageren nævner, eller bør henvise til dem. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 3, skal klageskriftet så vidt muligt også indeholde oplysninger om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol.

ARTIKEL III.5

Svarskrift

1. Den indklagede sender skriftligt sit svarskrift til klageren og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor inden for den frist, der er fastsat af voldgiftsretten. Den indklagede kan vælge at betragte sit svar på meddelelsen om voldgift, jf. artikel I.5, som sit svarskrift, forudsat at det også opfylder betingelserne i nærværende artikels stk. 2.

2. I svarskriftet skal der svares på de punkter i klageskriftet, der er angivet i dette tillægs artikel III.4, stk. 2, litra a)-c). Svarskriftet skal så vidt muligt ledsages af alle de dokumenter og andre beviser, som den indklagede nævner, eller bør henvise til dem. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 3, skal svarskriftet så vidt muligt også indeholde oplysninger om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol.
3. I svarskriftet eller på et senere tidspunkt i voldgiftssagen, hvis voldgiftsretten fastslår, at omstændighederne begrundet en forsinkelse, kan den indklagede fremsætte et modkrav, forudsat at voldgiftsretten har den fornødne kompetence til at behandle dette.
4. Artikel III.4, stk. 2 og 3, finder anvendelse på modkrav.

ARTIKEL III.6

Voldgiftsrettens kompetence

1. Voldgiftsretten træffer afgørelse om, hvorvidt den har kompetence på grundlag af protokollens artikel 20, stk. 2, eller artikel 21, stk. 2.
2. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 2, har voldgiftsretten bemyndigelse til at behandle det spørgsmål, der ligger til grund for tvisten, som officielt opført på Den Blandede Komité for Fødevaresikkerheds dagsorden i overensstemmelse med protokollens artikel 20, stk. 1.

3. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 21, stk. 2, har den voldgiftsret, der behandlede hovedsagen, bemyndigelse til at undersøge forholdsmæssigheden af de omtvistede kompensationsforanstaltninger, herunder når disse foranstaltninger helt eller delvis er truffet i forbindelse med en anden bilateral aftale på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, eller i forbindelse med aftalen om handel med landbrugsprodukter.

4. En formalitetsindsigelse om voldgiftsrettens manglende kompetence skal fremsættes senest i svarskriftet eller, hvis der er tale om et modkrav, i svaret. Selv om en part har udpeget en voldgiftsmand eller har deltaget i udpegelsen, fratages denne part ikke retten til at fremsætte en sådan formalitetsindsigelse. Formalitetsindsigelsen om, at tvisten går ud over voldgiftsrettens beføjelser, skal fremsættes, så snart det spørgsmål, der påstås at overskride dens beføjelser, rejses under voldgiftssagen. Voldgiftsretten kan under alle omstændigheder tage en formalitetsindsigelse til følge, selv om den fremsættes efter udløbet af den fastsatte frist, hvis voldgiftsretten mener, at forsinkelsen var begrundet.

5. Voldgiftsretten kan træffe afgørelse om den formalitetsindsigelse, der er omhandlet i stk. 4, enten ved at behandle den som et præjudicielt spørgsmål, eller i afgørelsen om sagens realitet.

ARTIKEL III.7

Andre skriftlige indlæg

Efter at have hørt parterne afgør voldgiftsretten, hvilke andre skriftlige indlæg ud over klageskriftet og svarskriftet parterne skal eller kan indgive, og fristerne for deres indgivelse.

ARTIKEL III.8

Frister

1. De frister, som voldgiftsretten fastsætter for fremsendelse af de skriftlige indlæg, herunder klageskriftet og svarskriftet, må ikke overstige 90 dage, medmindre parterne aftaler andet.
2. Voldgiftsretten træffer sin endelige afgørelse senest 12 måneder efter datoen for dens etablering. Under ekstraordinære omstændigheder med særlige vanskeligheder kan voldgiftsretten forlænge denne periode med op til yderligere tre måneder.
3. De i stk. 1 og 2 fastsatte frister halveres, forudsat at:
  - a) klageren eller den indklagede anmoder herom og voldgiftsretten, efter at have hørt den anden part inden for 30 dage efter at have modtaget anmodningen, finder, at sagen haster eller
  - b) parterne er enige herom.
4. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 21, stk. 2, træffer voldgiftsretten sin endelige afgørelse senest seks måneder efter datoen for meddelelsen om kompensationsforanstaltningerne i overensstemmelse med protokollens artikel 21, stk. 1.

ARTIKEL III.9

Forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol

1. Voldgiftsretten foretager forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til protokollens artikel 17 og artikel 20, stk. 3.

2. Voldgiftsretten kan til enhver tid foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol, forudsat at voldgiftsretten er i stand til i tilstrækkelig grad at fastlægge sagens retlige og faktiske omstændigheder og de retlige spørgsmål, der rejses.

Sagen ved voldgiftsretten suspenderes, indtil Den Europæiske Unions Domstol har truffet afgørelse.

3. Hver part kan sende en begrundet anmodning til voldgiftsretten om at foretage forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol. Voldgiftsretten afviser en sådan anmodning, hvis den finder, at betingelserne for forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol, jf. stk. 1, ikke er opfyldt. Hvis voldgiftsretten afviser en parts anmodning om forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol, skal den begrunde afvisningen i afgørelsen om sagens realitet.

4. Voldgiftsretten foretager forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol ved en forelæggelsesafgørelse. Den skal indeholde mindst følgende oplysninger:

- a) en kort beskrivelse af tvisten
- b) den eller de EU-retsakter og/eller bestemmelser i protokollen, der ligger til grund for tvisten og

- c) det EU-retlige begreb, der skal fortolkes, jf. protokollens artikel 17, stk. 2.

Voldgiftsretten giver parterne meddelelse om forelæggelsen for Den Europæiske Unions Domstol.

5. Den Europæiske Unions Domstol anvender tilsvarende sit procesreglement ved udøvelsen af sin kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af traktaterne og foranstaltninger, der træffes af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

6. Parternes repræsentanter og advokater, der er bemyndiget til at repræsentere parterne ved voldgiftsretten, jf. artikel I.4, I.5, III.4 og III.5, er også bemyndiget til at repræsentere parterne ved Den Europæiske Unions Domstol.

ARTIKEL III.10

Midlertidige foranstaltninger

1. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 21, stk. 2, kan enhver af parterne på et hvilket som helst tidspunkt under voldgiftsproceduren anmode om midlertidige foranstaltninger i form af suspension af kompensationsforanstaltningerne.

2. Den i stk. 1 omhandlede anmodning skal angive sagens genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den midlertidige foranstaltning, anmodningen vedrører, umiddelbart forekommer begrundet. Anmodningen skal indeholde alle tilgængelige beviser eller angivelser af beviser, der påberåbes, og som har til formål at begrunde indrømmelsen af de midlertidige foranstaltninger.

3. Den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, fremsender sin anmodning skriftligt til den anden part og til voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor. Voldgiftsretten fastsætter en kort frist, inden for hvilken den anden part kan fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger.
4. Voldgiftsretten træffer senest en måned efter indgivelsen af den i stk. 1 omhandlede anmodning en afgørelse om suspension af de anfægtede kompensationsforanstaltninger, hvis følgende betingelser er opfyldt:
- a) voldgiftsretten anser umiddelbart sagens realitet som beskrevet af den part, der har anmodet om de midlertidige foranstaltninger, for godtgjort
  - b) voldgiftsretten finder, at den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, i afventning af voldgiftsrettens endelige afgørelse vil lide alvorlig og uoprettelig skade, hvis kompensationsforanstaltningerne ikke suspenderes og
  - c) den skade, som den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, forvoldes som følge af den øjeblikkelige anvendelse af de anfægtede kompensationsforanstaltninger, vejer tungere end behovet for en øjeblikkelig og effektiv anvendelse af disse foranstaltninger.
5. Den suspension af sager, der er omhandlet i artikel III.9, stk. 2, andet afsnit, finder ikke anvendelse i sager i henhold til nærværende artikel.
6. Voldgiftsrettens afgørelse som omhandlet i stk. 4 har kun midlertidig virkning og berører ikke voldgiftsrettens afgørelse om sagens realitet.

7. Medmindre der ved voldgiftsrettens afgørelse i overensstemmelse med stk. 4 er fastsat en tidligere dato for suspensionens ophør, ophører suspensionen, når den endelige afgørelse i henhold til protokollens artikel 21, stk. 2, er truffet.

8. For at undgå tvivl er det med henblik på denne artikel underforstået, at voldgiftsretten, når den tager hensyn til de interesser, som den part, der anmoder om de midlertidige foranstaltninger, og den anden part har, tager hensyn til parternes enkeltpersoners og erhvervsdrivendes interesser, men at dette hensyn ikke svarer til at tillægge disse enkeltpersoner eller erhvervsdrivende nogen form for partsstatus i voldgiftssagen.

ARTIKEL III.11

Dokumentation

1. Hver part fremlægger dokumentation for de forhold, de bygger henholdsvis deres klageskrift og svarskrift på.

2. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode parterne om relevante oplysninger, som den finder nødvendige og passende. Voldgiftsretten fastsætter en frist for parternes svar på dens anmodning.

3. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode om oplysninger fra alle andre kilder, hvis den finder det hensigtsmæssigt. Voldgiftsretten kan også på de vilkår og betingelser, som parterne har aftalt, søge sagkyndig rådgivning, hvis den finder det hensigtsmæssigt.

4. Alle oplysninger, der kommer voldgiftsretten i hænde i medfør af denne artikel, gøres tilgængelige for parterne, og parterne kan indsende kommentarer til oplysningerne til voldgiftsretten.
5. Efter at have indhentet den anden parts synspunkter træffer voldgiftsretten passende foranstaltninger til at besvare eventuelle spørgsmål, som parterne måtte have vedrørende beskyttelse af personoplysninger, tavshedspligt og legitime fortrolighedshensyn.
6. Voldgiftsretten afgør, hvorvidt den dokumentation, der fremlægges, er antagelig, relevant og holdbar.

ARTIKEL III.12

Mundtlig forhandling

1. Når der skal finde mundtlig forhandling sted, underretter voldgiftsretten, efter at have hørt parterne i tilstrækkelig god tid, parterne om datoen, tidspunktet og stedet for den mundtlige forhandling.
2. Mundtlige forhandlinger er offentlige, medmindre voldgiftsretten af egen drift eller på begæring af parterne, af vægtige grunde, træffer anden bestemmelse.
3. Der udarbejdes et referat af hver mundtlig forhandling, som underskrives af voldgiftsrettens formand. Kun dette referat er autentisk.

4. Voldgiftsretten kan beslutte at gennemføre en mundtlig forhandling virtuelt i overensstemmelse med voldgiftsrettens internationale kontors praksis. Parterne underrettes rettidigt om denne praksis. I sådanne tilfælde finder stk. 1 mutatis mutandis og stk. 3 anvendelse.

ARTIKEL III.13

Forsømmelse

1. Hvis klageren uden rimelig grund ikke har indgivet sit klageskrift inden for den frist, der er fastsat i dette tillæg eller af voldgiftsretten, beslutter voldgiftsretten, at voldgiftssagen skal afsluttes, medmindre der er udestående spørgsmål, som det kan være nødvendigt at træffe afgørelse om, og hvis voldgiftsretten finder dette hensigtsmæssigt.

Hvis den indklagede uden rimelig grund ikke har indgivet sit svar på meddelelsen om voldgift eller sit svarskrift inden for den frist, der er fastsat i dette tillæg eller af voldgiftsretten, beslutter voldgiftsretten, at sagen skal fortsættes, uden at denne forsømmelse betragtes som en accept af klagerens påstande.

Andet afsnit finder også anvendelse, når klageren ikke svarer på et modkrav.

2. Hvis en part, der er behørigt indkaldt i overensstemmelse med artikel III.12, stk. 1, uden rimelig grund udebliver fra en mundtlig forhandling, kan voldgiftsretten fortsætte voldgiftssagen.

3. Hvis en part, der af voldgiftsretten er blevet behørigt opfordret til at fremlægge yderligere beviser, uden rimelig grund undlader at gøre dette inden for de fastsatte frister, kan voldgiftsretten træffe afgørelse på grundlag af de beviser, den har til rådighed.

ARTIKEL III.14

Procedures afslutning

1. Hvis det kan godtgøres, at parterne med rimelighed har haft mulighed for at fremføre deres argumenter, kan voldgiftsretten erklære sagen for afsluttet.

2. Voldgiftsretten kan, hvis den finder det nødvendigt på grund af ekstraordinære omstændigheder, på eget initiativ eller efter anmodning fra en part beslutte at genåbne sagen på et hvilket som helst tidspunkt, inden den har truffet sin afgørelse.

KAPITEL IV

AFGØRELSE

ARTIKEL IV.1

Afgørelser

Voldgiftsretten bestræber sig på at træffe sine afgørelser ved konsensus. Hvis det imidlertid viser sig umuligt at træffe en afgørelse ved konsensus, træffes voldgiftsrettens afgørelse af et flertal af voldgiftsmændene.

ARTIKEL IV.2

Form og virkning af voldgiftsrettens afgørelse

1. Voldgiftsretten kan træffe særskilte afgørelser om forskellige spørgsmål på forskellige tidspunkter.
2. Alle afgørelser skal være skriftlige og begrundede. De er endelige og bindende for parterne.
3. Voldgiftsrettens afgørelse skal være underskrevet af voldgiftsmændene, indeholde den dato, hvor den blev truffet, og angive stedet for voldgiften. Voldgiftsrettens internationale kontor fremsender en kopi af afgørelsen underskrevet af voldgiftsmændene til parterne.

4. Voldgiftsrettens internationale kontor offentliggør voldgiftsrettens afgørelse.

Når voldgiftsrettens afgørelse offentliggøres, overholder voldgiftsrettens internationale kontor de relevante regler om beskyttelse af personoplysninger, tavshedspligt og legitime fortrolighedshensyn.

De regler, der er omhandlet i andet afsnit, er de samme for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for sundhedsaftalen, aftalen om handel med landbrugsprodukter og aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag. Med henblik på protokollen vedtager Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed disse regler ved en afgørelse og holder den ajour.

5. Parterne efterkommer straks alle voldgiftsrettens afgørelser.

6. I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel 20, stk. 2, og efter at have indhentet udtalelse fra parterne fastsætter voldgiftsretten i sin afgørelse om sagens realitet en rimelig frist for parterne til at efterkomme afgørelsen i overensstemmelse med protokollens artikel 20, stk. 5, under hensyntagen til parternes interne procedurer.

ARTIKEL IV.3

Gældende lovgivning, fortolkningsregler, mægler

1. Den gældende lovgivning består af protokollen, de EU-retsakter, som der henvises til deri, samt enhver anden folkeretlig bestemmelse, der er relevant for anvendelsen af disse instrumenter.

2. Voldgiftsretten træffer afgørelser i overensstemmelse med de fortolkningsregler, der er omhandlet i protokollens artikel 17.
3. Forudgående afgørelser om kompensationsforanstaltningers forholdsmæssighed, som et tvistbilægelsesorgan har truffet i henhold til en af de bilaterale aftaler, der er omhandlet i protokollens artikel 21, stk. 2, er bindende for voldgiftsretten.
4. Voldgiftsretten må ikke træffe afgørelse som mægler eller efter ret og billighed.

ARTIKEL IV.4

Gensidigt acceptabel løsning eller andre grunde til at afslutte proceduren

1. Parterne kan til enhver tid nå til enighed om en gensidigt acceptabel løsning på deres tvist. De meddeler i fællesskab voldgiftsretten en sådan løsning. Hvis den pågældende løsning er underlagt et krav om godkendelse i henhold til de relevante interne procedurer hos en af parterne, skal dette krav angives i meddelelsen, og voldgiftsproceduren skal suspenderes. Hvis der ikke er noget krav om godkendelse, eller når det er blevet meddelt, at eventuelle interne procedurer er gennemført, afsluttes voldgiftsproceduren.
2. Hvis klageren under sagen skriftligt meddeler voldgiftsretten sin beslutning om ikke at fortsætte sagen, og hvis den indklagede på den dato, hvor denne meddelelse modtages af voldgiftsretten, endnu ikke har taget skridt i sagen, træffer voldgiftsretten en afgørelse, der officielt afslutter sagen. Voldgiftsretten træffer afgørelse om sagsomkostningerne, som skal afholdes af klageren, hvis dette forekommer berettiget på grund af den pågældende parts adfærd.

3. Hvis voldgiftsretten, inden den træffer afgørelse, konkluderer, at en fortsættelse af sagen er formålsløs eller umulig af andre grunde end dem, der er omhandlet i stk. 1 og 2, underretter voldgiftsretten parterne om, at den har til hensigt at træffe afgørelse om afslutning af sagen.

Første afsnit finder ikke anvendelse, når der er udestående spørgsmål, som det kan være nødvendigt at træffe afgørelse om, og hvis voldgiftsretten finder dette hensigtsmæssigt.

4. Voldgiftsretten fremsender en kopi til parterne af den afgørelse, der afslutter voldgiftssagen, eller af den afgørelse, der er truffet efter aftale mellem parterne og underskrevet af voldgiftsmændene. Artikel IV.2, stk. 2-5, finder anvendelse på voldgiftsafgørelser, der træffes efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL IV.5

Berigtigelse af voldgiftsrettens afgørelse

1. Senest 30 dage efter modtagelsen af voldgiftsrettens afgørelse kan en part ved at underrette den anden part og voldgiftsretten via voldgiftsrettens internationale kontor anmode voldgiftsretten om i teksten til voldgiftsrettens afgørelse at berigtige eventuelle regnefejl, skrivefejl, typografiske fejl eller lignende fejl eller udeladelser. Hvis voldgiftsretten finder anmodningen berettiget, foretager den berigtigelsen senest 45 dage efter modtagelsen af anmodningen. Anmodningen har ikke opsættende virkning på den frist, der er fastsat i artikel IV.2, stk. 6.

2. Voldgiftsretten kan senest 30 dage efter meddelelsen af sin afgørelse på eget initiativ foretage de i stk. 1 omhandlede berigtigelser.
3. De berigtigelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, foretages skriftligt og udgør en fast bestanddel af afgørelsen. Artikel IV.2, stk. 2-5, finder anvendelse.

ARTIKEL IV.6

Voldgiftsmændenes honorarer

1. De honorarer, der er omhandlet i artikel IV.7, skal stå i et rimeligt forhold til sagens kompleksitet, den tid, voldgiftsmændene har brugt på den, og alle andre relevante omstændigheder.
2. Der udarbejdes en ajourført liste over dagpengesatser og det laveste og det højeste timetal, som skal gælde for alle bilaterale aftaler på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt for sundhedsaftalen, aftalen om handel med landbrugsprodukter og aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag. Med henblik på protokollen vedtager Den Blandede Komité for Fødevarer sikkerhed denne liste ved en afgørelse og holder den ajour.

ARTIKEL IV.7

Omkostninger

1. Hver part afholder sine egne omkostninger samt halvdelen af omkostningerne til voldgiftsretten.

2. Voldgiftsretten fastsætter sine omkostninger i afgørelsen om sagens realitet. Disse omkostninger omfatter udelukkende:

- a) voldgiftsmændenes honorarer, der skal angives særskilt for hver voldgiftsmand, og som fastsættes af voldgiftsretten selv i overensstemmelse med artikel IV.6
- b) rejseudgifter og andre udgifter, som voldgiftsmændene har afholdt og
- c) honorarer og udgifter til voldgiftsrettens internationale kontor.

3. De i stk. 2 omhandlede omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til tvistens størrelse, tvistens kompleksitet, den tid, som voldgiftsmændene og eventuelle eksperter, der er udpeget af voldgiftsretten, har brugt på den, og alle andre relevante omstændigheder.

ARTIKEL IV.8

Deponering af beløb til dækning af omkostninger

- 1. Voldgiftsrettens internationale kontor kan i starten af voldgiften anmode parterne om på forhånd at deponere lige store beløb som et forskud til dækning af de omkostninger, der er omhandlet i artikel IV.7, stk. 2.
- 2. Under voldgiftssagen kan voldgiftsrettens internationale kontor anmode parterne om yderligere deponeringer ud over dem, der er omhandlet i stk. 1.

3. De beløb, som parterne deponerer i medfør af denne artikel, indbetales til voldgiftsrettens internationale kontor, som udbetaler dem til dækning af de faktisk afholdte omkostninger, herunder navnlig de honorarer, der betales til voldgiftsmændene og voldgiftsrettens internationale kontor.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL V.1

Ændringer

Den Blandede Komité for Fødevaresikkerhed kan ved afgørelse vedtage ændringer af dette tillæg.

DEN EUROPÆISKE FØDEVARESIKKERHEDSAUTORITETS
PRIVILEGIER OG IMMUNITETER

ARTIKEL 1

(svarende til artikel 1 i protokol nr. 7)

Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritets (i det følgende benævnt "autoriteten") lokaler og bygninger er ukrænkelige. De er fritaget for ransagning, rekvisition, beslaglæggelse og ekspropriation. Autoritetens ejendom og aktiver kan ikke uden bemyndigelse fra Den Europæiske Unions Domstol gøres til genstand for tvangsforanstaltninger, hvad enten disse er af administrativ eller judiciel art.

ARTIKEL 2

(svarende til artikel 2 i protokol nr. 7)

Autoritetens arkiver er ukrænkelige.

ARTIKEL 3

(svarende til artikel 3 og 4 i protokol nr. 7)

1. Autoriteten, dens aktiver, indtægter og øvrige ejendom er fritaget for alle direkte skatter.
2. Varer og tjenesteydelser, der eksporteres til autoriteten til tjenestebrug fra Schweiz eller leveres til autoriteten i Schweiz, er ikke underlagt nogen indirekte skatter og afgifter.
3. Der indrømmes momsfrigivelse, hvis den samlede købspris på de varer eller tjenesteydelser, der er angivet på fakturaen eller på et tilsvarende dokument, udgør mindst et hundrede CHF (inkl. skatter og afgifter). Autoriteten er fritaget for al told, såvel som for forbud og restriktioner vedrørende indførsel og udførsel af genstande, der er bestemt til tjenestebrug; de således indførte genstande må ikke afhændes i Schweiz – hverken mod eller uden vederlag – medmindre det sker på betingelser, som godkendes af den schweiziske regering.
4. Fritagelse for moms, punktafgifter og andre indirekte afgifter sker ved eftergivelse, idet de relevante schweiziske formularer afleveres til leverandøren af varerne eller tjenesteydelserne.
5. Der indrømmes ingen fritagelse for skatter, afgifter og gebyrer, som blot udgør betaling for almennyttige offentlige ydelser.

ARTIKEL 4

(svarende til artikel 5 i protokol nr. 7)

Autoriteten skal med hensyn til dets tjenstlige meddelelser og forsendelse af alle dets dokumenter på Schweiz' område tilstås samme behandling, som Schweiz tilstår diplomatiske repræsentationer.

Autoritetens korrespondance og andre tjenstlige meddelelser må ikke være genstand for censur.

ARTIKEL 5

(svarende til artikel 6 i protokol nr. 7)

Passérsedler, der udstedes af Unionen til autoritetens medlemmer og ansatte, anerkendes som gyldige rejsedokumenter på Schweiz' område. Disse passérsedler udstedes til tjenestemænd og øvrige ansatte i henhold til de betingelser, der er fastsat i vedtægten for tjenestemænd og i ansættelsesvilkårene for andre ansatte i Unionen¹.

---

¹. Forordning nr. 31 (EØF), 11 (Euratom), om vedtægten for tjenestemænd og om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Det europæiske økonomiske Fællesskab og Det europæiske Atomenergifællesskab (EFT 45 af 14.6.1962, s. 1385/62) herunder alle senere ændringer.

ARTIKEL 6

(svarende til artikel 10 i protokol nr. 7)

Repræsentanterne for Unionens medlemsstater, som deltager i autoritetens arbejde, såvel som deres rådgivere og tekniske eksperter, nyder under udøvelsen af deres hverv og under rejse til og fra mødestedet i Schweiz sædvanlige privilegier, immuniteter og lettelser.

ARTIKEL 7

(svarende til artikel 11 i protokol nr. 7)

Autoritetens tjenestemænd og øvrige ansatte skal uanset deres nationalitet på Schweiz' område nyde følgende privilegier og immuniteter:

- a) fritagelse for retsforfølgning for de i embeds medfør foretagne handlinger, herunder mundtlige og skriftlige ytringer, dog med det forbehold, at bestemmelserne i traktaterne dels om reglerne vedrørende tjenestemænds og øvrige ansattes ansvar over for Unionen, dels om Den Europæiske Unions Domstols kompetence til at afgøre tvister mellem Unionen og dens tjenestemænd og øvrige ansatte, finder anvendelse. Denne fritagelse gælder også efter tjenesteforholdets ophør
- b) fritagelse sammen med deres ægtefæller og familiemedlemmer, der forsørges af dem, for indvandringsrestriktioner og bestemmelser om registrering af udlændinge

- c) med hensyn til valuta- og omvekslingsbestemmelser de samme lettelser, som sædvanligvis indrømmes tjenestemænd i internationale organisationer
- d) ret til ved deres tiltræden af stillingen i Schweiz toldfrit at indføre deres bohaves og ejendele samt ret til ved udløbet af deres tjenestetid i landet toldfrit at genudføre deres bohaves og ejendele, i begge tilfælde under forbehold af de betingelser, som Schweiz' regering måtte finde fornødne
- e) ret til toldfrit til personligt brug at indføre deres motorkøretøj, såfremt det er erhvervet i deres sidste bopælsland eller i det land, hvor de er statsborgere, under de vilkår, der gælder på dette lands hjemmemarked, samt ret til toldfrit at genudføre det, i begge tilfælde under forbehold af de betingelser, som Schweiz' regering måtte finde fornødne.

ARTIKEL 8

(svarende til artikel 12 i protokol nr. 7)

Løn, vederlag og honorarer, som autoriteten udbetaler sine tjenestemænd og øvrige ansatte, beskattes til fordel for Unionen på de betingelser og efter den fremgangsmåde, som fastsættes ved EU-retten.

Tjenestemændene og de øvrige ansatte fritages for national, kantonale og kommunale beskatninger af løn, vederlag og honorarer, som de modtager fra autoriteten.

ARTIKEL 9

(svarende til artikel 13 i protokol nr. 7)

Autoritetens tjenestemænd og øvrige ansatte, som udelukkende med henblik på virksomhed i autoritetens tjeneste tager ophold i Schweiz i skattemæssig henseende ved deres tiltræden i autoritetens tjeneste, skal med hensyn til beskatning af indkomst og formue og til arveafgift samt til anvendelsen af de mellem Unionens medlemsstater og Schweiz indgåede overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning af begge de nævnte stater betragtes, som om de havde bevaret deres tidligere bopæl, under forudsætning af at denne var beliggende i en af Unionens medlemsstater. Denne bestemmelse finder ligeledes anvendelse på ægtefællen, i det omfang denne ikke er selverhvervende, og på børn, som de i denne artikel nævnte personer tager vare på og forsørger.

Løsøre, der tilhører de i første stykke omhandlede personer, og som befinder sig i Schweiz, fritages for arveafgift i Schweiz; ved fastsættelsen af sådan afgift betragtes løsøret, under forbehold af tredjelandets ret og af eventuel anvendelse af bestemmelser i internationale overenskomster vedrørende dobbeltbeskatning, som om det befandt sig i den stat, hvor det skattemæssige hjemsted findes.

En bopæl, der udelukkende er erhvervet med henblik på virksomhed i andre internationale organisationers tjeneste, tages ikke i betragtning ved anvendelsen af denne artikels bestemmelser.

ARTIKEL 10

(svarende til artikel 14 i protokol nr. 7)

I EU-retten fastlægges den ordning for sociale ydelser, som gælder for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte.

Autoritetens tjenestemænd og øvrige ansatte er ikke forpligtet til at tilslutte sig socialsikringsordningen i Schweiz, såfremt de allerede er omfattet af den ordning for sociale ydelser, som gælder for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte. Familiemedlemmer til ansatte i autoriteten, som indgår i deres husstand, er dækket af den ordning for sociale ydelser, som gælder for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte, forudsat at de ikke er ansat af en anden arbejdsgiver end autoriteten, og forudsat at de ikke oppebærer socialsikringsydelser fra en af Unionens medlemsstater eller fra Schweiz.

ARTIKEL 11

(svarende til artikel 15 i protokol nr. 7)

I EU-retten fastsættes det, hvilke grupper af autoritetens tjenestemænd og øvrige ansatte bestemmelserne i artikel 7, 8 og 9 finder anvendelse på helt eller delvist.

Schweiz vil med regelmæssige mellemrum blive underrettet om navn, stilling og adresse på de tjenestemænd og øvrige ansatte, der tilhører disse grupper.

ARTIKEL 12

(svarende til artikel 17 i protokol nr. 7)

Privilegier, immuniteter og lettelser indrømmes autoritetens tjenestemænd og øvrige ansatte udelukkende i autoritetens interesse.

Autoriteten skal ophæve den immunitet, der er tilstået en tjenestemand eller anden ansat, såfremt det skønner, at ophævelse af immuniteten ikke strider mod autoritetens interesser.

ARTIKEL 13

(svarende til artikel 18 i protokol nr. 7)

Ved anvendelse af dette tillæg samarbejder autoriteten med de ansvarlige myndigheder i Schweiz eller i de berørte EU-medlemsstater.
